

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 64
(15 вересня 2015 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС	5
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	17
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	26
ПОЛІТИКА	42
ЕКОНОМІКА	48
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ	51

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Президент закликав парламент скасувати заставу у корупційних справах

Президент П. Порошенко провів зустріч з керівниками фракції коаліції, на якій обговорювалась низка важливих законопроектів, які Верховна Рада має розглянути найближчим часом.

Глава держави зазначив, що зустріч відбувається за ініціативою керівників фракцій та наголосив на тому, що завжди відкритий до спілкування. «Я вважаю спілкування з парламентом надзвичайно важливим, і якщо фракції коаліції хочуть організувати зустріч зі мною, я, як Президент, відкритий до цих зустрічей. Вважаю, що дискусії і роз'яснювальна робота стосовно змісту законопроектів є ключовим елементом пошуку компромісів, знаходження взаємоприйнятних рішень, координації наших дій, які роблять нашу країну сильнішою, не дають можливості агресору реалізувати сценарій щодо дестабілізації ситуації всередині країни і забезпечують єдність парламентських сил», – відзначив П. Порошенко.

Акцентуючи на найбільш важливих для розгляду на цьому пленарному тижні рішень, Президент назвав законопроект про підвищення соціальних стандартів і зміни до бюджету, який було прийнято на засіданні уряду за участі глави держави. Президент відзначив, що цим документом також передбачається збільшення фінансування національної безпеки і вирішення низки невідкладних питань фінансування Збройних Сил. «Просив би їх обговорити і підтримати, бо нам зараз важливий кожен день», – сказав П. Порошенко. Президент відзначив, що в умовах фактичної дії режиму припинення вогню з'явилася можливість для збільшення контрактної складової нашої армії.

Також Президент закликав знайти компроміс всередині коаліції щодо запропонованого ним законопроекту щодо значного підвищення або скасування мінімальної суми застави при обранні запобіжного заходу у низці вироків, пов'язаних з корупцією. Глава держави зазначив, що за останній час правоохоронні органи у взаємодії із СБУ та прокуратурою затримали «на гарячому» низку високопосадовців. Президент назвав це добрим знаком, але застеріг від розчарування суспільства у зв'язку з можливістю рішення суддів відпустити затриманих на поруки чи під заставу. «Я впевнений, що тут нам єдність коаліції потрібна, як ніколи», – особливо відзначив Президент.

Глава держави також відзначив необхідність покращити законодавче забезпечення, яке дозволить повернути в Україну цінності, які було вкрадено попередньою владою. «Це є не лише бажання Українського народу, не лише частина нашої Коаліційної угоди, але й де-факто наше зобов'язання за безвізовим режимом», – сказав Президент.

У зустрічі також взяли участь Голова Верховної Ради В. Гройсман, Прем'єр-міністр А. Яценюк, міністр фінансів Н. Ярецько, представник

Президента у Верховній Раді С. Кубів *(Офіційне інтернет-представництво Президента України*
(<http://www.president.gov.ua/news/prezident-zaklikav-parlament-skasuvati-zastavu-u-korupcijnih-35976>). – 2015. – 14.09).

Президент до перших детективів НАБУ: Ви – спецназ, який суспільство відрядило на боротьбу з корупцією

Президент Петро Порошенко взяв участь у церемонії складання присяги державного службовця детективами Національного антикорупційного бюро України. «Завдання антикорупційної системи України – знищити корупційного монстра», – заявив глава держави.

Президент привітав перших детективів, які приступають до виконання своїх службових обов'язків: «Ви – справжній спецназ, який суспільство найняло, навчило, довірило і відрядило на боротьбу з корупцією».

«Працюйте без оглядки на обличчя, посади, погони. Думайте лише про нашу Україну. З вами готовий буде співпрацювати кожен українець. І нехай вас бояться хабарники. Страх і совість, закон і право – ось що вам дозволить подолати корупцію. Ще раз наголошую, що політична воля для досягнення цього результату вам надана. Створення законодавчої бази та відповідної інфраструктури – завершується. Час для переможного наступу настав», – заявив П. Порошенко.

Президент відзначив, що не лише Україна очікує від нових детективів НАБУ ефективного старту. «Великі сподівання на вас покладають наші партнери у Європейському Союзі і у всьому світі, щоб за величезними інституціональними реформами, створенням Антикорупційного бюро, Антикорупційної агенції, структур, які забезпечать ефективну боротьбу України з корупцією, нарешті, прийшли конкретні справи», – наголосив глава держави.

Президент висловив сподівання, що вже через 2-3 роки Україна опиниться на почесних місцях у Індексі сприйняття корупції біля своїх європейських партнерів – Чехії, Словаччини, біля Грузії, яка розпочала ці реформи кілька років тому.

Президент особливо відзначив, що обрані пройшли суворі випробування, адже з-поміж понад 2700 кандидатів були відібрані 70 найкращих. Голова Національного антикорупційного бюро А. Ситник також був обраний в результаті конкурсу, за перебігом якого спостерігала вся країна. «Лише такі чесні і прозорі конкурси ведуть до створення принципово нової правоохоронної системи», – наголосив глава держави.

Президент зауважив, що на підставі саме таких конкурсів в Україні створюється патрульна поліція, яка вже користується колосальною довірою громадян. Безпрецедентний процес очищення почався в прокуратурі, де

відбувається повна конкурсна заміна керівництва місцевих прокуратур. Таку ж технологію буде запроваджено у очищенні судової системи.

Глава держави повідомив, що він звернувся до Голови Верховної Ради з проханням разом з проектом змін щодо судової реформи, напрацьованим Конституційною комісією, направити на аналіз до Венеціанської комісії пропозиції незалежних експертів, які передбачають найрадикальніший варіант очищення суддівського корпусу. «Суди сьогодні є слабкою ланкою, яка інколи руйнує наш спільний наступ у боротьбі з корупцією, а вони мають стати надійною і ефективною системою, яка дозволить нам будувати нову державу», – відзначив Президент. Президент також акцентував увагу на тому, що сьогодні СБУ та ГПУ, міліція затримують в десятки разів більше хабарників, ніж раніше, і треба, щоб корупціонери у судовому порядку несли покарання відповідно до законодавства.

«Головна відмінність від попередніх часів – ми звільняємо людей навіть за підозру в хабарництві. Ми не боїмося виносити це сміття з хати. Ми нічого не приховуємо від суспільства. Це демонструє наявність сильної політичної волі до боротьби з таким злом, як корупція, але викривати, звільняти, навіть, затримувати, – цього зараз вже недостатньо. Люди справедливо вимагають суворого кримінального покарання за корупційні дії», – підкреслив Президент.

Глава держави відзначив, що очікує від Верховної Ради прийняття Закону, який забороняє відпускати під заставу держслужбовців, підозрюваних у корупції, а також обрання вже цього тижня сімох представників парламенту до Комісії, яка шляхом відкритого конкурсу повинна обрати головного антикорупційного прокурора країни та сформувати Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру.

Посада детектива є новою для України, наголосив Президент. Детектив поєднуватиме оперативно-розшукові та слідчі функції. І саме Національне антикорупційне бюро України змінює підходи у роботі правоохоронних органів: вперше запрацюють детективи та аналітики, які використовуватимуть найсучасніші технології та методи розслідування. Очікується, що вже з 1 жовтня 2015 року розпочнеться повноцінний процес розслідування, і до кінця року перші антикорупційні справи будуть спрямовані до суду (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/prezident-do-pershih-detektiviv-nabu-vi-specnaz-yakij-suspil-35977>). – 2015. – 15.09).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Конституційні зміни і перспективи парламентської коаліції

31 серпня Верховна Рада на позачерговому засіданні прийняла в першому читанні законопроект № 2217а про внесення змін до Конституції України відносно децентралізації влади (http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55812).

Перед внесенням до парламенту законопроект № 2217а отримав позитивний висновок Конституційного Суду України та профільного комітету ВР, однак це не позбавило його істотної критики, яка зосередилася переважно навколо двох моментів. Перший стосується питання статусу і визначення порядку управління окремих районів Донецької та Луганської областей, які нині під контролем російсько-терористичних угруповань. Опоненти Президента вказують, що проголосованими змінами до Конституції Київ фактично легітимізує владу бойовиків і уможливило утримання ворожої сторони за власний кошт.

Пояснення влади з цього приводу ґрунтуються на твердженні, що закон про надання особливого статусу окремим районам Донецької та Луганської областей запрацює лише після капітуляції бойовиків, їхнього роззброєння, виведення російських регулярних військ і проведення виборів за українським законодавством. Натомість таким чином Україна отримує тактичну політичну перевагу перед противником.

Другий аспект суперечностей – системний і стосується зміни адміністративного устрою країни. Значний ряд повноважень передадуть новим місцевим громадам, що утворюються з одного або кількох населених пунктів. Вони об'єднані в райони, райони – у регіони, які раніше називалися областями.

Громади отримають у розпорядження комунальну власність, землю, надра, місцеві податки й навіть частину загальнодержавних. Принаймні такий план. Нова Конституція скасує обласні та районні державні адміністрації й запровадить замість них префектів, які зможуть контролювати місцеві витрати. Загалом, статус префектів – найбільша дискусія серед законодавців та експертів. Формально, префект наглядатиме за виконанням рішень центральної влади й координуватиме роботу її управлінь на місцях. Експерти ж вважають цілком імовірним, що фактично префекти зможуть зосередити у своїх руках величезну владу. Зокрема, призупиняти дію рішень самоврядування та ініціювати звільнення керівництва місцевих рад.

«Орган місцевого самоврядування або керівник органу місцевого самоврядування може бути відсторонений навіть за будь-яке порушення норм Конституції. А під порушення будь-якої норми Конституції підтягнути можна насправді будь-що: і питання, які стосуються і освіти, й охорони

здоров'я, й інфраструктурних локальних речей. І таким чином ми закладаємо можливість колосального зловживання», – переконаний нардеп від «Самопомочі» Р. Сидорович.

«Якщо в законі про префектів буде передбачене те ж саме, що зараз є в законі про державні адміністрації, то не буде ніякої децентралізації. А це буде навпаки – централізація», – зазначає зі свого боку нардеп від «Батьківщини» І. Крулько.

Усі суперечності, зокрема щодо префектів, мусять усунути нові спеціалізовані закони та інші нормативні акти в доповнення до нової Конституції. Їх заплановано близько півтисячі. І без них Конституція не працюватиме. «Дуже б хотілося, коли ми будемо голосувати зміни до Конституції вже в цілому, щоб ми голосували пакетом з цими законами. Щоб не було міфів, що повноваження префектів такі й такі», – зауважив нардеп від Блоку Петра Порошенка О. Черненко.

Політичний експерт О. Солонтай звертає увагу на те, що в тексті змін децентралізація настає не з 2016 р., а з березня 2018 р. По-друге, вони передбачають, що місцеві вибори, які відбудуться цього року, не дадуть змоги створити районним і обласним радам виконкоми й децентралізувати систему, для цього доведеться чекати наступних виборів аж через два роки. Експерт спростовує аргумент законотворців, що начебто для настання децентралізації потрібно два роки змінювати законодавство – ухвалити закон про префекта, про місцеве самоврядування, інші закони, внести зміни до Бюджетного кодексу. На його думку, для цього досить і півроку (<http://www.psua.info/zminy-do-konstytutsiyi-protyaguyut-shhob-uzakonytu-uzurpatsiyu-vlady-poroshenkom-ekspert>).

Водночас О. Солонтай переконаний, що чим швидше Україна проведе децентралізацію, тим швидше позбудеться ризиків сепаратизму. За його словами, усі комунальні, місцеві питання треба віддати органам місцевого самоврядування, а закони щодо сепаратизму, руйнування держави зробити дуже жорсткими. «Якби ми наступного року замінили губернаторів на префектів і скасували ланку райдержадміністрацій, а президентська вертикаль зайнялася би виключно контролем за місцевими адміністраціями, а не їх керівництвом, то після місцевих виборів ніяка Запорізька чи Закарпатська область не піднімали би питань сепаратизму. Префект зразу ж миттєво зупинив би ці документи і разом з прокурором, головою СБУ, начальником міліції і судом притягнули до відповідальності цих осіб. Бо він не керував би місцевою владою. А зараз у нього ситуація зовсім інша, бо відповідальність за керівництво місцевою владою на ньому. Тому державі треба якнайшвидше провести децентралізацію», – переконує О. Солонтай.

Експерт категорично не підтримує ведення перехідних положень у Конституцію стосовно статусу Донбасу. «Закон про спеціальний статус Донбасу давно прийнятий. Він називається “Про особливості місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей”. І записування їх до змін до Конституції робить ситуацію ще більш складною. Тому, на мою думку, Верховна Рада, якщо хоче щось змінити, то не в

Конституцію треба лізти, а вносити зміни в той закон, який неефективний і не працює», – переконаний він.

Так само, зазначив він, зміни до Конституції не можна вносити в час фактичної війни й кровопролиття – це порушення ст. 157 Конституції, тому для цього конфлікт має бути зупинений.

Зважаючи на відсутність одностайної підтримки в політичному та експертному середовищі, попереднє схвалення депутатами законопроекту про внесення змін до Конституції України відносно децентралізації влади відбулося на тлі акцій протесту як у сесійній залі, так і під стінами ВР. Розгляд питання відбувався під крики «Ганьба» та навіть звуки сирен. Під Верховною Радою зав'язалися сутички. Мітингувальники намагалися прорватися до парламенту, вступаючи в протистояння з правоохоронцями. Під час зіткнень під стінами Верховної Ради пролунав вибух гранати, у результаті якого загинуло троє правоохоронців, 150 отримали поранення.

Під час обговорення проекту в стінах парламенту депутати від Радикальної партії О. Ляшка заблокували Президію, тому спікеру В. Гройсману довелося вести засідання з трибуни. Народний депутат Ю. Шухевич від Радикальної партії зазначив, що не варто змінювати Конституцію сьогодні, фактично в умовах війни. Також він негативно поставився до особливого порядку місцевого самоврядування на Сході України.

Лідер фракції «Самопоміч» О. Березюк зі свого боку розкритикував запровадження посад префектів, яке передбачене проектом змін до Конституції.

Водночас про свою підтримку проекту заявила фракція «Опозиційний блок». Голова фракції Ю. Бойко зазначив, що вони очікують на прийняття й решти документів, які передбачені мінськими домовленостями. Підтримку децентралізації висловили також представники «Відродження», однак вони були незадоволені «царськими» повноваженнями префектів і швидкістю внесення змін.

Народний депутат А. Деркач («Воля народу») заявив, що заявлена децентралізація не має нічого спільного з власне децентралізацією. Однак навіть така постановка питання є кращою, ніж існуюча ситуація, а тому «Воля народу» також вирішила підтримати зміни до Конституції.

Лідер фракції «Батьківщина» Ю. Тимошенко звернула увагу на прийняття змін в умовах розбрату. На її думку, це питання повинно ухвалюватися по-іншому. «Я переконана, що сьогодні партія “Батьківщина” вчинить правильно, проголосувавши проти, почавши тим самим новий процес переговорів. Нові переговори щодо змін до Конституції і правильний, ефективний, чесний, результативний шлях до миру», – сказала Ю. Тимошенко, виступаючи з трибуни Верховної Ради. Вона підкреслила, що законопроект щодо децентралізації – «це не дорога до миру і не дорога до децентралізації, це, на жаль, діаметрально протилежний процес, ...який змушує нас втрачати територію». «Наше завдання сьогодні – голосуванням

“проти” повернути мирні переговори в правильне русло, що дасть мир, а не ілюзію миру», – підсумувала Ю. Тимошенко.

Фракція «Народний фронт» заявила про свою підтримку децентралізації. Представник НФ стверджував, що саме цей проект дасть змогу Європі тиснути на Росію для вирішення ряду питань.

Голова фракції «Блок Петра Порошенка» Ю. Луценко зазначив, що внесення змін до Конституції є виконанням вимог Майдану. «Тому ми будемо голосувати “за”» – сказав він.

У результаті голосування законопроект про зміни до Конституції підтримали 265 народних депутатів, 87 – проголосували «проти». Таким чином документ є прийнятим у першому читанні. Згідно з мінськими домовленостями Україна повинна затвердити нову редакцію Конституції не пізніше 1 січня 2016 р. Для остаточного ухвалення нової редакції Основного закону потрібно 300 голосів. У цьому зв’язку виглядає досить тривожним той факт, що проект змін до Конституції підтримало на 23 депутати менше, ніж у липні, коли парламент направив проект змін Основного закону до Конституційного Суду.

У першу чергу це пояснюється тим, що свою позицію змінила фракція «Батьківщина» Ю. Тимошенко. «Ми завжди голосуємо за те, щоб проекти законів направляли в КСУ, проте проект змін до Конституції ми не підтримуємо», – пояснив поведінку фракції заступник голови «Батьківщини» С. Соболев.

Зміни до Конституції не підтримали також фракція Радикальної партії О. Ляшка та «Самопоміч», за винятком п’яти членів останньої, які проголосували «за» і згодом були виключені з фракції.

У двох найбільших фракціях парламенту – «БПП» і «Народний фронт» – проект змін до Конституції щодо децентралізації також не здобув 100-відсоткової підтримки. За нього проголосувало 115 із 143 нардепів від БПП, хоча ще в липні за направлення документа до КСУ голосував 121 депутат із президентської фракції. У НФ зміни підтримало 69 з 81 депутата, хоча в липні за документ проголосував 71 нардеп від НФ.

Натомість зміни до Конституції підтримав Опозиційний блок, фракція якого повним складом проголосувала «за». Це стало приводом для заяв експертів про переформатування або можливий розпад коаліції в парламенті. Зокрема, політолог В. Цибулько назвав 31 серпня «днем нової поляризації». На його думку, голосування за зміни до Конституції зафіксувало остаточне розмежування в межах коаліції. «Співпраця між БПП та Опоблоком у більш ніж неоднозначному питанні по особливому статусу Донбасу мимоволі викликає подив та питання до Президента. Тож тепер до кінця виборів Порошенко і Опоблок зафіксувалися як єдине ціле і щойностворений партійний Титанік “БПП – УДАР – “Солідарність” якраз зусиллями Опоблоку буде виштовхнутий на айсберг народного невдоволення», – вважає політолог (http://gazeta.ua/articles/politics/_comu-v-koaliciyi-rozdililisya-poglyadi-na-zmini-do-konstituciyi-politolog/645185).

Сумніви щодо стійкості діючої коаліції посилилися після виходу Радикальної партії О. Ляшка зі складу парламентської більшості, про який лідер радикалів повідомив 1 вересня, скликавши спеціальну прес-конференцію. «Ми не союзники, а опоненти цієї політики, яку проводить влада, яку проводить Президент і парламентська більшість... Реально демократичної коаліції в Раді немає», – заявив О. Ляшко.

У своєму виступі О. Ляшко звинуватив діючу владу в сутичках під парламентом та в «підкилимних угодах» з Опозиційним блоком. Крім того, лідер Радикальної партії оголосив про перехід своєї політсили до опозиції, відкликав віце-прем'єр-міністра В. Воцєвського, який працював за квотою РПЛ у Кабміні, та заявив про відставку голів комітетів, обраних від Радикальної партії.

У пропрезидентській фракції одразу ж заявили, що вихід з парламентської коаліції фракції Радикальної партії не вплине на подальшу роботу більшості. За словами першого заступника голови фракції «Блок Петра Порошенка» І. Кононенка, до коаліції входило 302 депутати, а після виходу фракції Радикальної партії в більшості залишився 281 голос.

Парламентська коаліція зберігається й не потребує переформатування, незважаючи на вихід з неї окремих фракцій, якщо в ній залишається 226 депутатів, пояснила віце-спікер Верховної Ради, співавтор Коаліційної угоди О. Сироїд. За її словами, Коаліційна угода допускає збереження коаліції доти, доки кількість депутатів буде 226 у межах коаліції. Тому не потрібне переформатування коаліції формально. Віце-спікер зазначила, що, відповідно, може бути збережено нинішній уряд й інші інститути, сформовані за рішенням парламентської більшості.

О. Сироїд також зазначила, що необхідність перепідписання Коаліційної угоди у зв'язку з виходом з неї одного її члена обговорюватиметься на засіданні ради коаліції. «Наскільки я пам'ятаю, регламент коаліції не зобов'язує цього робити. Якщо буде необхідність, то це буде зроблено», – додала вона.

У свою чергу перший заступник голови фракції «Блок Петра Порошенка» І. Кононенко після наради керівників коаліції з головою Верховної Ради В. Гройсманом зазначив, що немає підстав повторно підписувати коаліційну угоду через вихід зі складу коаліції фракції Радикальної партії.

Інші члени коаліції, які голосували проти конституційних змін, – «Самопоміч» та «Батьківщина», – одразу ж заявили, що не мають наміру виходити з коаліції вслід за «радикалами». «Для мене це несподіванка. Для “Батьківщини” питання про вихід з коаліції не стоїть», – заявив заступник голови фракції «Батьківщина» А. Кожем'якін.

У фракції «Самопоміч» не такі категоричні щодо можливого виходу, але теж поки не мають намірів залишати парламентську більшість. «Нас у коаліції тримають дві речі – війна і почуття відповідальності за розвиток держави. І більше нічого там не тримає. Тільки одне для нас недопустимо – це нова “ширка”. Якщо дві найбільші фракції в парламенті голосуватимуть

разом з Опозиційним блоком, колишніми «регіоналами», то це – блюзнірство», – зазначив голова фракції «Самопоміч» О. Березюк.

За його словами, фракція «Самопоміч» може вийти з коаліції за умови неможливості виконання своїх функціональних обов'язків як члена коаліції. «Це станеться, якщо будуть порушуватися коаліційні домовленості співіснування», – зазначив О. Березюк.

Водночас експерти зауважили, що найбільш імовірним після демаршу «радикалів» був вихід зі складу коаліції саме народних депутатів «Самопоміч». Напередодні голосування за зміни до Конституції депутати фракції так і не дійшли згоди щодо остаточної позиції партії з цього питання: невелика група народних обранців таки підтримала зміни щодо децентралізації в першому читанні. Після чого п'ять нардепів – Г. Гопко, В. Пташник, О. Єднак, П. Кишкар і В. Кривенко – були виключені зі складу парламентської фракції через «ідеологічні розбіжності, які можуть зашкодити державі». Таким чином, фракція «Самопоміч» стала меншою й тепер нараховує 26 депутатів.

Утім, незважаючи на свою позицію не підтримувати колег з коаліції щодо внесення змін до Конституції, «Самопоміч» так і не наважилася покинути парламентську більшість. «Ми залишаємось, бо країна у стані війни. Ми залишаємось в коаліції для того, щоб не дати Українській державі під час війни та соціального напруження скотитися до хаосу та узурпації», – заявив голова фракції О. Березюк. Щоправда, соратники А. Садового дали зрозуміти, що коаліція потребує інших принципів роботи, побудованих на довірі її членів. Особливо гостро в «Самопоміч» сприйняли синхронне голосування з БПП і «Народним фронтом» фракції «Опозиційний блок». «Якщо значна частина суспільства не сприймає змін до Конституції, то треба шукати компроміс, а не силою продавлювати свій варіант і знову ж компенсувати голоси депутатами з проросійського Опозиційного блоку. Ми вимагаємо припинити ганебну практику альянсу із силами, що системно доводили країну до знищення», – підкреслив О. Березюк.

Імовірно, що однією з причин залишитися в складі коаліції є те, що «Самопоміч» поки що не претендує на потужну роль консолідованої опозиції, кажуть експерти. Вочевидь, позитивного іміджу партії ще недостатньо для того, щоб здобути нові рейтинги. До того ж на опозиційних настроях досить вдало грають інші конкуренти – це і «Радикальна партія», і «Батьківщина», і «Укроп», і Опозиційний блок. Не вийшовши на новий рівень підтримки та не розширивши власну електоральну нішу, «Самопоміч» не вдасться самотужки конкурувати з опонентами за статус головного опозиціонера, а без цього перспективи в партії примарні.

Іншим серйозним аргументом на користь продовження роботи в коаліції для «Самопоміч» є створення сприятливої ситуації для перемоги свого лідера А. Садового на виборах міського голови Львова, які стануть серйозним викликом для подальшої політичної долі політсили. Тому ймовірно, що «Самопоміч», як мінімум до листопада, залишатиметься в складі коаліції.

Поки ж фракція «Самопоміч» запропонувала коаліції п'ять кроків, що «дозволять парламенту і уряду запрацювати активно». Про це на прес-конференції в Харкові повідомив народний депутат від «Самопоміч» Є. Соболєв. За його словами, серед цих кроків – відмова від ухвалення рішень у Верховній Раді з допомогою экс-«регіоналів», відставка міністра внутрішніх справ України А. Авакова, Генерального прокурора В. Шокіна та начальника Генерального штабу ЗСУ В. Муженка, повна заміна складу суддів, встановлення обґрунтованих комунальних тарифів (http://www.newsru.ua/ukraine/07sep2015/samopomich_5_usloviy.html). «Якщо ці рішення не будуть ухвалені, на нашу думку, коаліція “Європейський вибір” припинить своє існування», – наголосив Є. Соболєв. Він запевнив, що «Самопоміч» не висуває ультиматуму партнерам по коаліції.

«Це все важкі питання. Ми будемо приймати рішення про вихід після дуже серйозної, великої нової дискусії. Втім, у нас постійно іде обмін думками між членами фракції, з прихильниками, лідером партії. Всі розуміють, що зараз лік на дні. Не так багато часу залишається, щоб виправити цей саботаж, виправити це гальмування, почати робити те, що написано, про що домовлялися, що підказує здоровий глузд. Граната під парламентом показала, що цей час минає і країну чекають великі випробування, якщо нам не вдасться очиститися від фальші та від фальшивих партнерів», – наголосив Є. Соболєв.

Тим часом не виключено, що в «Батьківщині» нинішню коаліційну нестабільність спробують використати на свою користь. Нардепи цієї фракції також не голосували за зміни до Конституції, але й виходити з парламентської більшості не планують. «Ми будемо стояти пліч-о-пліч, поки країна не стане мирною. І тоді вже можна буде говорити про те, хто з чим не справляється. Але зараз, хоч і робляться дуже великі помилки, ми зобов'язані підтримувати головнокомандувача, який сьогодні має це величезне навантаження – тримати контроль і управління обороною країни», – заявила лідер партії Ю. Тимошенко.

Однак така позиція партійного керівництва зовсім не означає, що з риторики представників «Батьківщини» зникнуть опозиційні нотки. Навпаки, до проведення місцевих виборів фракція може використовувати свою приналежність до парламентської більшості з метою якісного популізму: не виходячи з коаліції, однак критикуючи дії своїх колег і не підтримуючи їхніх ініціатив своїм голосуванням. Водночас «Батьківщина» залишила поле для маневру та не заявляє однозначно, що до кінця каденції планує працювати в цьому форматі, тобто не виключає, що вона також може вийти з коаліції. Показником з цього приводу є те, що Ю. Тимошенко не хоче брати на себе функцій координатора коаліції. Лідер «Батьківщини» вважає, що координаторами коаліції повинні бути представники фракцій «Блок Петра Порошенка» або «Народний фронт».

«Ні для кого не секрет, що рішення коаліції приймаються на рівні двох найбільших фракцій, навіть створена спеціальна група людей, що складається із семи осіб, які приймають рішення за весь парламент, за всю

владу, за всю країну, а потім шляхом ламання парламенту через коліно призводять ці рішення в життя. І саме тому “Батьківщина” не може дати своїх керівників для координації діяльності коаліції», – заявила Ю. Тимошенко

(<http://rus.newsru.ua/ukraine/09sep2015/tymoshenkowymagaje.html>).

На думку політолога В. Мокана, це говорить про те, що «Батьківщина» не хоче нести солідарну відповідальність за стан країни разом з «Народним фронтом» і Блоком Петра Порошенка, оскільки на сьогодні, з точки зору підтримки в суспільстві, це не зовсім вигідна позиція. Тому партія намагатиметься поки що залишатися в коаліції, але максимально дистанціюватися від рішень центральної влади (http://newsradio.com.ua/2015_09_02/Rozval-koal-c-parlamentska-kriza-prizvede-do-vibor-v-na-pochatku-2016-roku-Mokan-3195).

«Батьківщина» залишатиметься в коаліції заради миру та сильної України, заявила лідер партії Ю. Тимошенко, виступаючи на з’їзді ВО «Батьківщина» 12 вересня. При цьому вона висловила переконання, що уряд повинен бути терміново змінений: «Ми не можемо покладатися на уряд, який сьогодні має 1,5 % довіри суспільства, хоч здатен, має сили провести справжні чіткі реформи. Не можна з таким рівнем довіри ці реформи проводити. Нам потрібен в існуючій коаліції новий, сильний, патріотичний, професійний уряд. І я думаю, що коаліція розуміє це і обов’язково це зробить» (<http://ba.org.ua/yuliya-timoshenko-batktivshhina-zalishatimetsya-v-koalici%D1%97-zaradi-miru-i-silno%D1%97-ukra%D1%97ni>).

Експерти не виключають, що Ю. Тимошенко запропонує колегам по коаліції свої послуги як Прем’єр-міністра, на що, звісно, у БПП та «Народному фронті» не підуть. Водночас для Ю. Тимошенко ця відмова може стати найбільш вдалим трампліном для позиціонування «Батьківщини» як єдиної справді опозиційної сили, яка знає як «врятувати» українців і запровадити справжні реформи в країні.

Утім, навіть одночасний вихід «Самопоміч» та «Батьківщини» не стане на заваді БПП і «Народному фронту» й надалі працювати у форматі парламентської коаліції. Щоправда, своїми силами забезпечувати результативні голосування їм буде важко: кількість депутатів двох найбільших фракцій становить поки що 224 народні депутати. Однак не виключено, що вже в найближчому майбутньому до коаліції можуть приєднатися нардепи від депутатської групи «Воля народу», яку до своєї трагічної загибелі очолював І. Єремєєв. Це ще 19 народних обранців. Крім того, до фракції «БПП» цілком можуть вступити нардепи-вигнанці із «Самопоміч», а також інші позафракційні нардепи, яких у Верховній Раді нараховується 49 осіб.

Крім того, неофіційно до голосувань коаліції може приєднатися Опозиційний блок. Сорок три нардепи цієї фракції можуть істотно допомогти коаліціантам з найбільш важливими голосуваннями, наприклад, коли владі потрібні будуть 300 голосів для внесення змін до Конституції.

У разі ж якщо малі фракції таки вийдуть з коаліції, а великі не поповняться новими членами з позафракційних, за 30 днів Верховна Рада має сформувати нову коаліцію. Якщо ж за місяць коаліція не буде створена, то Президент матиме право розпустити парламент і призначити дострокові вибори до Верховної Ради. Але розпустити Верховну Раду П. Порошенко зможе не раніше 26 жовтня, оскільки за Конституцією парламент має пропрацювати хоча б рік. Утім, такий сценарій розвитку подій у Верховній Раді малоймовірний, вважають експерти.

Політолог В. Фесенко переконаний, що розпочнуться активні політичні консультації всередині коаліції. «Скоріше за все, її спробують зберегти. Інакше виникнуть дуже непрості виклики. Це додатковий чинник нестабільності. І це мають розуміти учасники коаліції», – зазначив політолог (<http://newsru.ua/ukraine/02sep2015/koalogrformat.html>).

Свою позицію відносно майбутнього парламентської коаліції висловив Президент України П. Порошенко. Він вважає, що голосування у Верховній Раді за зміни до Конституції в першому читанні не вплине на формат коаліції. Про це глава держави заявив в екстреному зверненні до українців. «Сьогоднішнє голосування, до якого цілком природно для конституційних питань загальнонаціонального значення приєдналися і позафракційні, з усією відповідальністю заявляю, що конституційні зміни повинні об'єднувати всю Верховну Раду, і це не означає переформатування коаліції. Не вірте спекуляціям на цю тему», – заявив він.

За словами Президента, діюча коаліція, незважаючи на події у Верховній Раді, «продовжить працювати, тому що саме так треба в інтересах України». «Інші варіанти не розглядаються навіть у теорії. Це моя тверда позиція. Україна сьогодні підтвердила свою репутацію надійного партнера, посилила імідж країни, виконує взяті на себе міжнародні зобов'язання і виконує мінські угоди, на відміну від Росії. І якщо Москва не одумається, восени будуть продовжені персональні санкції проти осіб, причетних до аншлюсу Криму та окупації Донбасу, а на початку наступного року – і секторальні економічні санкції», – підкреслив П. Порошенко.

При цьому Президент додав, що «сьогоднішнє голосування не остаточне, але воно дасть величезне поле для маневру української дипломатії», а остаточне рішення наприкінці року, коли потрібно буде 300 голосів, «запевняю вас, дорогі співвітчизники, буде залежати від того, як протягом цих кількох місяців буде розвиватися ситуація в Донбасі і наскільки Росія буде виконувати мінські угоди».

«Проект змін до Конституції не передбачає особливого статусу для Донбасу. Це, на мою думку, тільки кліше, яке для певних політичних сил стало передвиборною технологією, елементом чорного піару проти змін до Конституції, проти Президента, – зазначив П. Порошенко. – Більше того, ми прибираємо з чинної Конституції ст. 92, яка передбачає теоретичну можливість проголошення спеціального статусу для окремих міст. Щоб не було навіть найменшої юридичної зачіпки для “параду суверенітетів”».

В інтерв'ю українським телеканалам, яке вийшло в ефір увечері 6 вересня, Президент П. Порошенко заявив, що «зараз йдеться не про збереження коаліції, йдеться про збереження України. «...Збереження коаліції – це лише інструмент збереження країни», – упевнений П. Порошенко.

Тим часом, за деякими версіями, зростання напруженості внаслідок спротиву окремих політсил реформі Конституції може коштувати Києву підтримки Заходу. Варто пам'ятати, що запровадження конституційної реформи належить до зобов'язань, узятих на себе Києвом у рамках мінських домовленостей. На затвердженні реформи Основного закону України саме в президентському варіанті вже неодноразово й недвозначно наполягав Захід, зокрема й Берлін. У цьому процесі він вітав кожен крок у заданому напрямі й нагадував також і українській владі про необхідність виконання Мінська-2. При цьому акцент у заявах і коментарях із західних столиць завжди ставився саме на пункті гарантування особливого статусу контрольованим проросійськими сепаратистами районів Донбасу, нагадує експерт з питань Східної Європи берлінського Фонду «Наука і політика» С. Стюарт. Тобто саме того пункту президентського законопроекту, з яким радикально не погоджується ряд парламентських фракцій (<http://www.dw.com/uk/яку-небезпеку-ховає-в-собі-провал-конституційної-реформи/a-18688242>).

Тож якщо Київ не спроможеться провести ці зміни, ціна може виявитися надто високою. Невиконання Україною пункту конституційної реформи щодо особливостей місцевого самоврядування на Донбасі може погіршити відносини між Заходом і Києвом, каже С. Стюарт, «адже західна сторона – Німеччина, Франція та США – очікує, що конституційна реформа буде проведена саме в тому вигляді, в якому вона є зараз». За словами експерта, на Заході є готовність «чекати до кінця поточного року». «Але я думаю, що загалом на Заході будуть виходити із зобов'язання Києва завершити цю реформу», – каже експерт з питань Східної Європи берлінського Фонду «Наука і політика».

Небезпеку для відносин між Україною та західними урядами С. Стюарт бачить також у потенційному зростанні невдоволення українського населення владою, яке в перспективі може призвести до більш масових протестів у країні. Але не лише це є небезпечним для цієї політичної зв'язки, зазначає експерт: «Якщо буде видно, що реформи затягуються або проводяться лише косметично, то це, звісно, може призвести до того, що підтримка України з боку Заходу послабиться».

Та провину в розвиткові подій навколо конституційних змін в Україні С. Стюарт вбачає не лише з боку українських політиків. До того що дебати щодо децентралізації в політичному й медійному дискурсі в Україні були, по суті, звужені до питання статусу окремих районів Донбасу, на думку експерта, «доклали зусиль» і самі західні лідери. «Я бачу велику проблему в тому, що Захід так сильно наполягає на тому, щоб Київ щось робив, без того, щоб Росія щось робила для виконання мінських домовленостей, – зазначає С. Стюарт. – І це при тому, що Захід так само має бути зацікавлений у здійсненні в Україні й решти конституційної реформи». Утім, вона зазначає,

що глибинна проблема відсутності рівноваги полягає в самому тексті Мінська-2: ці домовленості «містять конкретні зобов'язання України, але не містять жодних конкретних зобов'язань Росії», адже вона так і не визнана стороною конфлікту на Донбасі.

З ще більш різкою критикою в бік риторики Заходу щодо конституційної реформи виступає аналітик Німецького товариства зовнішньої політики Ш. Майстер. Чинити тиск на українське державне керівництво, на його думку, «нерозумно» саме через небезпеку посилення вже видимих внутрішньополітичних суперечностей в Україні. «Це може навіть призвести до того, що замість Порошенка буде обраний хтось інший і передусім до послаблення позицій його політичної сили на регіональних та місцевих виборах, – застерігає експерт. – І тоді постане питання, яка сила, хто прийде до влади. Це може бути людина набагато більш радикальних поглядів, з якою буде набагато складніше просувати реформи».

У те, що конституційна реформа в Україні сприятиме деескалації конфлікту на Донбасі, експерт також не вірить. «Вона не вирішує головної проблеми – з Росією. Адже Росія має проблему не лише з Україною, вона має проблему з роллю Заходу на всьому пострадянському просторі», – зазначає Ш. Майстер. Тому, за його словами, Москва «й надалі використовуватиме Східну Україну, аби чинити тиск на Захід, у тому числі й на ЄС». Ш. Майстер вважає, що для вирішення української кризи потрібні «перемовини на зовсім іншому рівні, учасником яких були б у тому числі й США». «Аби говорити про майбутню систему безпеки в Європі, майбутні економічні та енергетичні відносини з Росією. Адже це якраз і є питання, які ставить Москва», – каже експерт.

Утім, Ш. Майстер визнає, що наразі Захід немає «жодного плану “Б” замість Мінська-2». І попри власну критику такого стану речей експерт зазначає: «Те, що має відбуватися децентралізація України, належить до вимог мінських угод». Вони ж, за його словами, «працюватимуть лише в тому разі, якщо Донецьк і Луганськ – обидва сепаратистські регіони – отримають спеціальний статус у межах України». І в межах наявних правил, працюватимуть вони в підсумку чи ні, «це є центральним елементом для вирішення усієї кризи».

Колишній президент Польщі О. Квасневський вважає, що децентралізація в Україні має ризики, але вона є вимушеним кроком. Про це він заявив на конференції в Києві (<http://www.newsru.ua/ukraine/12sep2015/groismandd.html>). Екс-президент Польщі наголосив, якщо в Україні хочуть, щоб держава була демократичною, то необхідно провести децентралізацію, надати більше повноважень людям на місцях. «Якщо ми хочемо бути спроможними управляти цією країною ефективно, важливо запровадити децентралізацію, – заявив О. Квасневський. – Україна потребує децентралізації дуже сильно, і це те, що треба почати і важливо продовжувати цей процес з розумінням того, що головною метою децентралізації є громадянське суспільство». Він зазначив, що й саме громадянське суспільство в Україні потребує підтримки.

Водночас, говорячи про окуповані території Донбасу, він наголосив, що існує ризик, що окремі частини Донецької та Луганської областей при проведенні децентралізації будуть непідконтрольними уряду України в осяжному майбутньому. «Цей ризик існує, але якщо ми матимемо у середньостроковій перспективі, що Україна добре розвиватиметься в плані демократії, економіки, громадянського суспільства, то тоді, я думаю, виборці на Донбасі матимуть альтернативу: погоджуватися на авторитарну концепцію Москви або все ж обрати демократичну концепцію України», – вважає О. Квасневський.

Він висловив упевненість, що в довгостроковій перспективі люди на Донбасі вирішать, що ця модель нової Української держави є привабливішою і «вони більше не хочуть управлятися з Москви».

В інтерв'ю українським телеканалам Президент П. Порошенко заявив, що прискорювати прийняття змін до Конституції в частині децентралізації в другому читанні не буде, але висловив упевненість, що голосування відбудеться після місцевих виборів. «Фактор місцевих виборів більше не буде тиснути на ті чи інші політичні сили. Графік буде дуже розумно вибудований. Нікому це зробити не дамо, – заявив П. Порошенко. – Зараз ніхто не буде прискорювати прийняття змін до Конституції у другому читанні. Саме зараз ми і маємо провести роз'яснювальну роботу: що таке децентралізація».

За словами П. Порошенка, має бути відповідна роз'яснювальна література, в областях – проведено широкі заходи, «щоб люди мали можливість переконатися, що ні в якому разі їх не обдурюють, що децентралізація – це наближення влади до людей, передача значного фінансового ресурсу територіальним громадам, можливість і більшої відповідальності влади».

При цьому Президент наголосив, що широке роз'яснення сутності конституційних змін у частині децентралізації має відбутися, щоб на виконання мінських домовленостей конституційні зміни відбулися до кінця поточного року.

Водночас П. Порошенко допускає перегляд змісту проекту змін до Конституції України в частині децентралізації, якщо російська сторона не виконуватиме мінських угод. «Якщо Москва все-таки вирішить поховати мінські угоди, то ми повернемося до змісту змін до Конституції. Я жодним чином не маю наміру прискорювати цей процес», – сказав П. Порошенко на засіданні Ради регіонального розвитку в Києві (<http://www.president.gov.ua/news/vistup-prezidenta-na-radi-regionalnogo-rozvitku-35947>).

Він також вважає, що без прогресу в політико-дипломатичному врегулюванні конфлікту на Донбасі остаточного затвердження змін до Конституції в частині децентралізації не буде. «...Щоб ті, хто в першому читанні був проти, в другому – я на це дуже сподіваюся – знайшли для себе аргументи і проголосували “за”. Це оптимістичний прогноз, до якого я прагну, і якого хоче більшість українців. Але всі мають розуміти (і в Україні,

і за її межами), що без відчутного прогресу в політико-дипломатичному врегулюванні остаточного затвердження змін до Конституції не буде», – сказав Президент.

На думку експертів, набирати найближчим часом 300 голосів за зміни до Конституції щодо децентралізації буде надзвичайно складним завданням. Схоже, що головним з аргументів на користь підтримки децентралізаційних змін до Конституції, про які говорить Президент, стане вже неодноразово озвучена необхідність забезпечення підтримки й збільшення тиску світових санкцій на Росію. Про це вкотре заявив лідер фракції «БПП» Ю. Луценко в ефірі «Шустер live». «Запис про особливий порядок на Донбасі (який, до речі, не діє) ...є ціною продовження санкцій проти Путіна», – наголосив він.

Ю. Луценко нагадав, що одразу після голосування 31 серпня нові санкції проти Росії ввели США, а також ЄС погодив їх продовження з 15 вересня 2015 р. до 15 березня 2016 р. За його словами, прийняття Верховною Радою відповідних поправок до Конституції на виконання мінських домовленостей є платформою для США і ЄС – щоб вони продовжували підтримувати й посилювати економічні санкції до РФ.

«Мінські угоди – ми знаємо, що Путін їх не виконає. Але вони нам потрібні, щоб невиконання їх Путіним дало можливість вводити санкції. Це другий фронт, який нам потрібен», – додав Ю. Луценко.

Як слушно зауважив у цьому контексті С. Рахманін у статті для «Дзеркала тижня», те, що сталося у Верховній Раді та за її межами 31 серпня, як не дивно, по-своєму зміцнює позиції П. Порошенка на переговорах у рамках «Мінська» (http://gazeta.dt.ua/internal/dim-nad-krayinoyu-_.html). Утім, формально менша кількість голосів за конституційні зміни та побоїще під парламентом дають привід переконати, насамперед Берлін і Вашингтон, що їхній план заморожування ситуації не буде виконаний гладко. Київ тепер отримає не лише підстави, а й привід вимагати від США та Німеччини виконання мінських угод і протилежною стороною, а не тільки дотримання їх в односторонньому порядку.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

На нинішньому пленарному тижні парламент має розглянути ряд важливих законодавчих ініціатив, зокрема в соціальній сфері. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України В. Гройсман, відкриваючи засідання погоджувальної ради в понеділок, 14 вересня.

В. Гройсман зазначив, що порядок денний на цей тиждень підготовлений за новими правилами в рамках реформи парламенту. Зокрема, проект порядку денного, який сформований на підставі подання комітетів і який попередньо обговорювався на засіданні Ради коаліції, було розміщено на веб-сайті Верховної Ради для подальшого опрацювання.

Серед пріоритетів нинішнього пленарного тижня керівник парламенту назвав «першим і найголовнішим» підвищення соціальних стандартів,

поінформувавши, що розгляд відповідних законопроектів заплановано на четвер.

Цього тижня також заплановано розглянути ряд законопроектів у рамках антикорупційної реформи; законопроекти, які регулюють відносини в економічній сфері; законопроекти, які сприятимуть запровадженню безвізового режиму, а також ряд кадрових питань.

В. Гройсман повідомив, що він направив лист Генеральному прокурору України, міністру внутрішніх справ і голові Служби безпеки з тим, аби на цьому тижні в парламенті був представлений звіт про те, на якому етапі перебуває розслідування трагічних подій під стінами Верховної Ради 31 серпня (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Top-novyna/115434.html>). – 2015. – 14.09).

***

Урядові законопроекти на пленарних засіданнях доповідатимуть виключно міністри. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Гройсман, підбиваючи підсумки засідання погоджувальної ради.

«Парламент демонструє абсолютну конструктивність по відношенню до урядових ініціатив, – заявив В. Гройсман. – Інша справа, що деякі міністри не дозволяють собі поцікавитися якістю тих законів, які вони написали, яка реакція профільних комітетів або фракцій по тому чи іншому питанню. Я хочу застерегти: жоден перший заступник, заступник міністра не будуть доповідати закони у залі парламенту. Тільки профільний міністр». За його словами, якщо міністр відсутній з поважних причин, що підтверджується відповідним листом, і про це поінформований профільний комітет, тоді законопроект може представляти уповноважений заступник міністра.

«Врешті-решт кожен міністр має продемонструвати, що він адекватно сприймає те, що пропонує, що він володіє матеріалом і предметом того, про що він хоче поговорити з парламентом, і парламент має ухвалити відповідні рішення», – наголосив В. Гройсман (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Top-novyna/115440.html>). – 2015. – 14.09).

***

Голова Верховної Ради України В. Гройсман акцентує на важливості «підсилення» роботи парламентських комітетів.

Відкриваючи засідання погоджувальної ради в понеділок, В. Гройсман зазначив, що потребують обговорення на рівні фракцій і груп питання щодо відвідуваності засідань комітетів, розгляду на них питань. «Багато комітетів працюють дуже сумлінно і постійно, а іноді комітети не виконують своїх безпосередніх функцій, що вносить дисбаланс і негатив у роботу парламенту, понижує якість законів», – сказав він.

В. Гройсман нагадав про заходи щодо забезпечення прозорості роботи комітетів. Голова Верховної Ради повідомив, що сім комітетів уже мають

технічне обладнання для здійснення відеотрансляцій засідань, і запевнив, що найближчим часом буде все зроблено, аби робота всіх комітетів «відповідала стандартам прозорості і публічності, що є важливою запорукою нашої якісної роботи» (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Top-novyna/115435.html>). – 2015. – 14.09).

***

У парламенті триває робота щодо пошуків механізмів унеможливлення неособистого голосування парламентарів. Про це повідомив Голова Верховної Ради України В. Гройсман, відповідаючи на запитання журналістів під час брифінгу в понеділок, 14 вересня.

Цей парламент, також зауважив В. Гройсман, наскільки можливо, мінімізував прояви «кнопкодавства», у тому числі завдяки представникам медіа.

«Ми працюємо над цим з точки зору запровадження механізмів, які б технічно не дозволили голосування за когось іншого, – зазначив він. – Ми дуже близькі до ефективного вирішення питання щодо боротьби з неперсональним голосуванням» (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/115437.html>). – 2015. – 14.09).

***

Зміни до Конституції України в частині обмеження депутатської та суддівської недоторканності перебувають на розгляді в профільному комітеті. Про це повідомив Голова Верховної Ради України В. Гройсман.

«Я глибоко переконаний, що безмежна недоторканність негативно впливає на свідомість народних депутатів України і негативно впливає на сприйняття народних депутатів у суспільстві», – зазначив керівник парламенту, відповідаючи на запитання журналістів під час брифінгу 14 вересня.

В. Гройсман нагадав, що парламент ухвалив особливий порядок розгляду цього питання, нині воно перебуває на розгляді в профільному комітеті. «Я закликав профільний комітет максимально швидко опрацювати і внести пропозиції депутатам для визначення», – сказав він (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/115436.html>). – 2015. – 14.09).

***

Голова Верховної Ради України В. Гройсман наголошує на важливості організації системної роботи над найпріоритетнішими законодавчими актами.

Відкриваючи засідання погоджувальної ради в понеділок, 14 вересня, В. Гройсман зазначив, що Верховна Рада продемонструвала здатність приймати рішення як оперативного, так і системного характеру.

Разом з тим керівник парламенту наголосив, що численні зміни до законодавства «руйнують тіло законів», викликають незрозуміння суспільства.

У цьому контексті він акцентував на необхідності докладання зусиль до подальшої систематизації роботи, щоб Верховна Рада приймала прогнозовані якісні рішення, які «дозволили би системно вирішувати проблеми в нашій країні і створювати умови для якісного життя людей». В. Гройсман нагадав, що парламент ухвалив План законодавчого забезпечення реформ, який, зокрема, містить 70 важливих законів, що потребують якнайшвидшого прийняття, і звернувся до членів погоджувальної ради із закликом визначати пріоритетні для розгляду законопроекти на кожен пленарний тиждень. «Маємо створити правила, які забезпечать прийняття якісних відповідальних рішень», – сказав він.

Голова Верховної Ради також поінформував про початок роботи «місії з оцінки потреб» на чолі з П. Коксом, яка оцінюватиме обсяг програми парламентської підтримки й підвищення інституційної спроможності на виконання Меморандуму про взаєморозуміння між Верховною Радою України та Європейським парламентом, і закликав усіх максимально долучитися до цієї роботи (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/115433.html>)*. – 2015. – 14.09).

***

Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення рекомендує Верховній Раді направити на доопрацювання проект закону «Про зовнішню трудову міграцію».

Під час засідання комітету зазначалося, що законопроект № 2330а розроблено з метою виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України.

Проектом пропонується визначити права та соціальні гарантії трудових мігрантів і членів їхніх сімей, а також організаційно-правові засади провадження трудової діяльності в державі перебування.

Члени комітету під час обговорення зазначили, що законопроект є декларативним і рамковим. Це доводить той факт, що посилання на інші законодавчі акти України містяться в 11 статтях проекту з 21.

Незрозумілими, на думку народних депутатів, є положення проекту щодо видачі трудового договору перед виїздом за кордон стороною, яка сприяє працевлаштуванню, у разі самостійного працевлаштування особою.

Члени комітету наголошують, що в проекті відсутні положення щодо:

– запровадження контролю за перебуванням осіб за кордоном як трудових мігрантів;

– визначення органу, на який буде покладено обов'язок щодо здійснення обліку трудових мігрантів та членів їхніх сімей;

– запровадження порядку контролю за наявністю трудового договору перед виїздом за кордон;

– захисту трудових прав мігрантів та членів їхніх сімей.

До того ж проект акта не передбачає норм відносно заборони подвійного оподаткування відповідних грошових доходів трудових мігрантів.

Незрозумілими є положення ст. 16 законопроекту в частині визначення кола суб'єктів, які мають право здійснювати працевлаштування трудового мігранта в державі перебування, укладання трудового договору з іноземним роботодавцем, його підписання та надання трудовому мігранту екземпляра цього договору.

Законопроект також потребує доопрацювання з урахуванням вимог нормопроектувальної техніки.

Члени комітету за підсумками обговорення ухвалили рішення рекомендувати Верховній Раді направити законопроект до головного комітету для підготовки на повторне перше читання (***Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/115429.html>). – 2015. – 14.09***).

***

У Комітеті з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки відбулися слухання на тему: «Актуальні питання реформування ринку електричної енергії України. Підготовка пропозицій щодо проекту закону України про ринок електроенергії».

Відкриваючи слухання, голова комітету М. Мартиненко зазначив, зокрема, що сьогодні необхідно напрацювати пропозиції та рекомендації до законопроекту про ринок електроенергії для впровадження основних положень Третього енергетичного пакета стосовно спільних правил для внутрішнього ринку електроенергії.

«Результатом нашої спільної роботи має стати ухвалення закону, який би вдосконалив чинні положення енергетичного законодавства щодо лібералізації оптового ринку електроенергії України та створив ефективне конкурентне середовище на ринку електричної енергії з урахуванням вимог законодавства ЄС», – наголосив голова комітету.

Під час слухань зазначалося, зокрема, що вже на початку 2000-х років почало з'являтися розуміння, що централізована модель оптового ринку консервує проблеми галузі, відсутні стимули для інвестування та модернізації її потужностей. Крім того, почало збільшуватися перехресне субсидування як між регіонами, так і між різними групами споживачів.

Зазначалося також, що сьогодні модель єдиного покупця не забезпечує права споживачів і виробників електроенергії на вільний вибір. Весь обсяг виробленої електроенергії в Україні проходить через єдиного покупця-продавця – ДП «Енергоринок».

Учасники слухань взяли до уваги, що у 2002 р. Кабінет Міністрів схвалив Концепцію функціонування та розвитку оптового ринку електричної енергії, яка передбачала подальший розвиток і лібералізацію ринку електроенергії. 24 жовтня 2013 р. прийнято Закон «Про засади функціонування ринку електричної енергії України», який в основному

відповідає Другому енергопакету ЄС. Проте Секретаріатом Енергетичного співтовариства до нього висловлювалися зауваження. Зазначеним законом в Україні запроваджено модель ринку двосторонніх договорів, ринку «на добу наперед» та балансуючого ринку, замість діючої моделі єдиного покупця електричної енергії. Також запроваджено Фонд регулювання вартісного дисбалансу. Його функцією є перерозподіл грошових коштів від продажу електричної енергії між різними суб'єктами ринку. При цьому платниками у фонд є атомна енергетика, «велика» гідроенергетика, імпортери електричної енергії в Україну; отримувачами коштів з фонду є теплова енергетика, гарантовані електропостачальники побутовим споживачам за цінами, затвердженими органом регулювання, «зелена» енергетика, виробники на теплоелектроцентралях та інших установках з комбінованим виробництвом електричної та теплової енергії за регульованими цінами. Як наголошували доповідачі, це викликає значні нарікання в енергетичному середовищі. Такий фонд певною мірою створює новий механізм перехресного субсидування.

Наголошувалося також, що, зважаючи на те, що Україна імплементує Третій енергопакет і Закон «Про засади функціонування ринку електричної енергії України» не відповідає його вимогам, протягом минулого року розроблено новий законопроект, який ще не зареєстровано у Верховній Раді.

Головуючий закликав учасників «обговорити всі раціональні пропозиції до цього документа, аби ухвалити максимально збалансований закон, який буде відповідати як вимогам ЄС, так і потребам суспільства». «Електроенергія є товаром, який вільно і на конкуретних засадах продається на енергоринку. Цей ринок є привабливим для інвесторів. Але також потрібна впевненість у тому, що вразливі споживачі цього товару будуть захищені», – підсумував він (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/115453.html>). – 2015. – 14.09*).

***

Комітет з питань науки і освіти рекомендує парламенту прийняти за основу і в цілому проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення доступу сліпих, осіб з порушеннями зору і які страждають на дислексію до виданих творів у спеціальному форматі.

Законопроект № 2368а, внесений народними депутатами Л. Гриневич, Л. Денісовою, М. Княжицьким, Ю. Шухевичем та О. Третьяковим, було розглянуто на засіданні комітету 2 вересня.

Голова комітету Л. Гриневич наголосила на тому, що забезпечення доступу людей з особливими потребами до видань у спеціальному форматі прискорить виконання державою зобов'язань щодо реалізації інклюзивної моделі за місцем проживання. Прийняття законопроекту дасть змогу поповнити бібліотечні фонди, у тому числі й документами з рельєфно-крапковим шрифтом, а також озвучувати літературу в цифровому форматі, що матиме зручну навігацію для швидкого пошуку необхідного матеріалу в аудіокнизі.

Як повідомили інформаційному управлінню в комітеті, також Л. Гриневич звернулася до присутніх на засіданні депутатів Верховної Ради України, співробітників комітету і Міністерства освіти і науки України щодо ситуації навколо зовнішнього незалежного оцінювання та повідомила про зареєстрований нею депутатський запит до Генеральної прокуратури й МВС з приводу необхідності повернення технічного обладнання до Українського центру з оцінювання якості освіти (УЦОЯО) для нормалізації роботи центру. Голова комітету повідомила, що мала особисту розмову з Прем'єр-міністром з приводу зовнішнього незалежного оцінювання, бо сьогоднішня ситуація – не єдина загроза для ЗНО-2016. З 2008 р. не поновлювалася матеріально-технічна база УЦОЯО, а заробітна плата працівників центру не змінювалася з 2006 р.

«Я пропоную присутнім підписати звернення до Кабінету Міністрів про те, щоб передбачити у бюджеті 2016 р. додаткові кошти на оновлення матеріально-технічної бази УЦОЯО. Наприклад, унікальний комплекс для секретного друку вже тричі відпрацював свій ресурс. Тому необхідно оновлювати базу терміново», – підсумувала Л. Гриневич.

Комітет рекомендував за результатами розгляду в першому читанні проект закону прийняти за основу та в цілому (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/115455.html>). – 2015. – 14.09*).

***

Голова Комітету з питань євроінтеграції, народний депутат від Блоку Петра Порошенка І. Геращенко ініціювала проведення зустрічі керівників парламентських комітетів та фракцій з учасниками Мінських груп.

Про це вона заявила під час засідання Погоджувальної ради лідерів фракцій, груп та голів парламентських комітетів Верховної Ради, повідомляє прес-служба БПП.

«Можу з упевненістю сказати, що Верховна Рада виконала всі вимоги, які стосуються Мінських угод. Тому, закликаю колег по парламенту не спекулювати на цьому питанні і пропоную провести зустріч учасників Мінських груп з головами комітетів та керівниками фракцій, аби вони могли поставити свої питання, провести обговорення та отримати відповіді безпосередньо від учасників переговорів у Мінську», – зазначила нардеп.

І. Геращенко також запропонувала заслухати у парламенті річні звіти парламентських комітетів щодо їх діяльності (*NGO.Donetsk.ua (<http://ngo.donetsk.ua/news/verhovna-rada-vikonala-vsi-vimogi-yaki-stosuyutsya-minskih-ugod-gerashchenko>). – 2015. – 14.09*).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законів України у сфері державних закупівель щодо приведення їх у

відповідність з міжнародними стандартами та вжиття заходів з подолання корупції».

Метою прийняття закону є значне зниження корупційних ризиків, установлення запобіжних заходів щодо зловживання процедурою оскарження під час проведення процедур державних закупівель, збільшення рівня конкуренції шляхом спрощення участі в процедурах закупівлі для бізнесу, приведення системи державних закупівель до міжнародних стандартів тощо.

Документом, зокрема, передбачено, що він застосовується до всіх замовників та закупівель товарів, робіт та послуг, за умови, що вартість закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 200 тис. грн, а робіт – 1,5 млн грн.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2087а (**Офіційний веб-портал Верховної Ради України** (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/115511.html>). – 2015. – 15.09).

***

Верховна Рада зареєструвала ухвалений Кабінетом Міністрів проект державного бюджету на 2016 рік. На сайті парламенту вже є сторінка законопроекту № 3000 «Про державний бюджет України на 2016 рік», поданого урядом.

Сам текст документа на сайті відсутній.

Як заявив раніше віце-прем'єр В. Кириленко, у законопроекті, зокрема, передбачене двоетапне підвищення соціальних стандартів – 1 травня і 1 грудня (**Радіо Свобода** (<http://www.radiosvoboda.org/content/news/27247784.html>). – 2015. – 14.09).

***

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про звільнення Зайчука В. О. з посади керівника Апарату Верховної Ради України».

Народні депутати підтримали 238 голосами заяву керівника Апарату Верховної Ради України Валентина Олександровича Зайчука про звільнення його з посади за власним бажанням.

Відповідний проект Постанови зареєстровано за № 3093 (**Офіційний веб-портал Верховної Ради України** (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/115509.html>). – 2015. – 15.09).

***

Лидер «Батьківщини» Ю. Тимошенко заявляє, що всей коалицией и Верховной Радой управляет совет из семи человек. По ее словам, создан совет из семи человек, куда входит Президент, Премьер-министр, секретарь СНБО, министр внутренних дел, лидер фракции «БПП» Ю. Луценко и руководитель Администрации Президента Б. Ложкин.

«И вот в таком кругу принимаются решения, потом забрасываются в парламент без какого-либо обсуждения, ни на коалиции, ни на фракции,

основываясь на кнопкодавстве, то есть на том, что депутаты двух крупных фракций голосуют, не читая законы и не обсуждая их, просто по указанию, по мановению руки очередных “чечетовых”, так происходит принятие решений», – заявила Ю. Тимошенко.

Во время согласительного совета лидеров фракций и глав комитетов ВР Ю. Тимошенко также заявила, что фракция не будет голосовать за предлагаемые правительством законопроекты, пока не будут снижены тарифы на основе правильно принятых законов и антикоррупционных расследований (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 14.09).

***

Парламентская фракция «Самопоміч» выдвинула ряд условий для своей дальнейшей работы в составе коалиции, заявляет лидер фракции О. Березюк.

«Мы будем в коалиции при условии, если будет безупречно соблюдаться Регламент и, если нет консенсуса по решению, он в зал не выносится», – сказал О. Березюк на заседании согласительного совета парламента в понедельник в Киеве.

Он подчеркнул, что условиями пребывания его фракции в коалиции является смена кадровой политики в Генеральной прокуратуре, Генеральном штабе Вооруженных сил и Министерстве обороны. «Мы будем в коалиции, когда будут кадровые изменения в МВД и ликвидация налоговой милиции», – также добавил политик.

О. Березюк также в очередной раз заявил, что фракция «Самопоміч» выступает за немедленную передачу таможни в совместное управление с иностранными компаниями. Кроме того, фракция выступает за пересчет тарифов на жилищно-коммунальные услуги (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 14.09).

***

У вівторок, 15 вересня, Верховна Рада має намір розглянути заяви про відставку віце-прем'єр-міністра В. Вощевського і міністра охорони здоров'я О. Квіташвілі. Про це заявив голова фракції партії «Самопоміч» Олег Березюк, передає УНН з посиланням на телеканал «24».

«Кажуть, що будуть (розглядати кадрові питання у вівторок – ред.)», – сказав О. Березюк журналістам після зустрічі керівників фракцій коаліції з П. Порошенком і А. Яценюком. Політик зауважив, що парламент серед іншого розгляне відставку В. Вощевського і О. Квіташвілі, які написали відповідні заяви. При цьому О. Березюк додав, що Верховна Рада не буде призначати 15 вересня нового віце-прем'єра і міністра.

«Це будемо обговорювати 16 і 17 вересня на засіданні ради коаліції», – пояснив він (*УНН* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1500944-rada-sogodni-rozglyane-zayavi-pro-zvilnennya-v-voshevskogo-i-o-kvitashvili-samopomich>). – 2015. – 15.09).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України П. Порошенко провів зустріч з помічником державного секретаря США з питань Європи та Євразії В. Нуланд.

Співрозмовники наголосили на необхідності подальшої координації зусиль задля забезпечення міжнародної підтримки України в умовах агресії з боку Росії.

В. Нуланд зазначила, що США підтримують послідовні зусилля української сторони щодо встановлення стійкого режиму припинення вогню на Донбасі.

Було обговорено актуальні питання українсько-американських відносин, зокрема подальші двосторонні контакти, можливість посилення фінансової допомоги Україні з боку США, а також заходи в рамках чергової сесії ГА ООН в Нью-Йорку наприкінці поточного місяця.

Представниця Державного департаменту також відзначила важливі та рішучі кроки України з децентралізації влади й наголосила на повній відповідності конституційних змін мінським домовленостям *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2015. – 11.09).*

***

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову з міністром фінансів Сполучених Штатів Америки Д. Лью.

Президент України висловив солідарність з американським народом у річницю терактів 11 вересня 2001 р.

Співрозмовники обговорили перебіг реформування України в банківській, податковій, фінансовій сферах і в царині боротьби з корупцією. У цьому контексті міністр фінансів США відзначив «значні успіхи України», які складно було уявити ще рік тому в умовах війни.

Д. Лью привітав українську владу з вдалим завершенням переговорів із кредиторами і висловив сподівання на підтримку реструктуризації боргів українським парламентом.

Співрозмовники погодилися щодо важливості стабілізації фінансової системи України для переходу до економічного зростання.

Міністр фінансів запевнив, що США продовжуватимуть підтримувати Україну в цей непростий час *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2015. – 11.09).*

***

Президент України П. Порошенко зустрівся з міністром закордонних та європейських справ Люксембургу Ж. Ассельборном, який перебував в Україні для участі у XII Форумі «Ялтинська європейська стратегія».

Глава держави наголосив, що Україна покладає особливі сподівання на Люксембург, який головує в другому півріччі в Раді Європейського Союзу, у

питаннях посилення підтримки та солідарності ЄС з Україною в протистоянні російській агресії та впровадженні реформ.

Сторони обговорили розвиток ситуації на Донбасі, стан виконання мінських угод та підсумки останніх телефонних переговорів у рамках «нормандського формату», що відбулися напередодні. П. Порошенко наголосив, що найважливішим завданням на цей момент є закріплення повного та сталого режиму припинення вогню.

П. Порошенко зазначив, що Україна докладляє значних зусиль для розв'язання гуманітарних проблем населення, яке опинилося на окупованих територіях Донбасу. Так, у пунктах пропуску на лінії розмежування відкриваються гуманітарно-логістичні центри, у яких можна придбати всі необхідні товари за цінами, які діють в Україні і значно нижчі, ніж ціни на окупованих територіях.

У свою чергу Ж. Ассельборн високо оцінив неухильне виконання Україною мінських домовленостей.

Під час зустрічі були обговорені перспективи завершення ратифікації державами-членами ЄС Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Президент України повідомив добрі новини, що цього дня сенат Італії ратифікував цю Угоду, і висловив сподівання, що Греція та Кіпр також не зволікатимуть з таким рішенням.

Співрозмовники обговорили перспективи запровадження безвізового режиму для українських громадян.

Президент попросив главу МЗС Люксембургу передати запрошення відвідати Україну з візитом прем'єр-міністра цієї країни К. Беттелю.

Президент висловив сподівання на те, що Форум «Ялтинська європейська стратегія», який започатковано на території Криму та вже другий рік через анексію півострова перенесено до Києва, повернеться до Ялти, в український Крим (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 10.09*).

***

Президент України П. Порошенко провів зустріч із членом Європейської комісії з питань європейської політики сусідства та переговорів з розширення Й. Ганом.

Після зустрічі Президент повідомив журналістам, що обговорив з єврокомісаром Й. Ганом ситуацію на Донбасі та питання імплементації мінських домовленостей. Було констатовано, що вже 44 год на Донбасі немає пострілів, що надає певний оптимізм щодо подальшого розвитку подій.

Також співрозмовники обговорили співпрацю України з Європейським Союзом, зокрема координацію інформаційної діяльності з протидії масштабній кампанії дезінформації з російської сторони.

Співрозмовники визнали однією з головних загроз мінському процесу спробу провести фейкові нелегітимні вибори на Донбасі 18 жовтня та 1 листопада. П. Порошенко наголосив на спільній позиції: вибори на Донбасі мають відбутися за українським законодавством, відповідно до мінських

домовленостей, у чіткій відповідності до процедур ОБСЄ, мають бути прийняті й підтверджені міжнародними спостерігачами в умовах, які забезпечать вільне волевиявлення громадян. Тобто має бути забезпечена діяльність українських партій, доступ до ЗМІ, принцип вільності зібрань, на вулицях не має бути озброєних людей, має бути забезпечене виведення російських військ з української території та встановлено контроль над неконтрольованою ділянкою українсько-російського кордону.

Глава держави повідомив, що під час зустрічі також було обговорено координацію дій щодо звільнення заручників, які перебувають як на окупованій території, так і на російській території, та окремо підкреслив важливість резолюції Європейського парламенту з чіткою та жорсткою вимогою негайного звільнення всіх українських патріотів з російських в'язниць, а також тих, які перебувають на окупованій території.

Президент поінформував єврокомісара про програму рішучих реформ, які нині проводить Україна, «які зроблять нашу державу більш міцною, більш європейською», зокрема про реформу децентралізації, судової гілки влади, боротьби з корупцією, створення сприятливого бізнес-клімату, податкову реформу.

Зі свого боку Й. Ган зазначив, що він особисто і Європейський Союз рішуче налаштовані на подальшу підтримку України. Єврокомісар відзначив позитивний прогрес, якого досягнуто в Україні. Щодо ситуації на Донбасі Й. Ган особливо наголосив на важливості виконання мінських домовленостей усіма сторонами.

У цьому контексті він також акцентував на питанні проведення виборів на Донбасі на основі законодавства України.

Й. Ган дав позитивну оцінку ухваленню в першому читанні конституційних змін.

Єврокомісар також зазначив, що повноцінне запровадження Угоди про асоціацію та поглиблену всеохоплюючу зону вільної торгівлі, починаючи із січня 2016 р., відкриє Україні повний доступ до ринків ЄС, а також до глобальних ринків.

Щодо запровадження безвізового режиму з країнами ЄС для України, Й. Ган висловив сподівання на отримання позитивного звіту про виконання плану щодо лібералізації візового режиму. «Ще є певний обсяг роботи, який необхідно виконати для того, щоб підготувати цей звіт, але, на мою думку, це все досить реально», – сказав член ЄК.

Й. Ган запевнив у тому, що Європейський Союз на боці України та готовий допомагати українцям у отриманні подальших перспектив і розбудови країни у європейському форматі *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 11.09).*

***

Президент України провів зустріч із прем'єр-міністром Великої Британії у 1997–2007 рр. Т. Блером, який брав участь у XII щорічній зустрічі «Ялтинської європейської стратегії» (YES).

Президент подякував Т. Блеру за потужний захист України Великою Британією на міжнародній арені протягом тривалого часу: «Ваша країна є одним з найсильніших адвокатів України в процесі її євроінтеграції та робить значну допомогу в економічній, політичній, соціальній та безпекових сферах», – сказав глава держави.

Президент Української держави поінформував Т. Блера про ситуацію на Донбасі, відзначивши при цьому практично повне дотримання режиму припинення вогню з кінця серпня цього року – уперше за останні півтора року.

Президент також нагадав, що одразу після успішного голосування у Верховній Раді були продовжені санкції з боку ЄС по відношенню до країни-агресора, що «демонструє єдність Європейського Союзу і є життєво необхідним для нас сьогодні», – сказав П. Порошенко.

Т. Блер позитивно оцінив просування України шляхом реформ і запевнив у повній підтримці територіальної цілісності та суверенітету Української держави (***Офіційне інтернет-представництво Президента України*** (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 11.09).

***

Президент України П. Порошенко провів зустріч з колишнім маршалком Сейму, екс-міністром закордонних справ Республіки Польща Р. Сікорським і колишнім прем'єр-міністром, екс-главою МЗС Королівства Швеція К. Більдтом, які прибули до Києва для участі у XII щорічній зустрічі «Ялтинської європейської стратегії».

Глава держави подякував європейським політикам за постійну та рішучу підтримку суверенітету, територіальної цілісності й незалежності України. «В умовах складних викликів і загроз, з якими зіткнулася наша держава, ви демонстрували незмінне бажання допомогти Україні на шляху до європейської інтеграції, захистити право українського народу на вільний вибір», – сказав П. Порошенко.

У свою чергу колишній очільник польського зовнішньополітичного відомства Р. Сікорський висловив упевненість у тому, що Польща і Швеція й надалі залишатимуться вірними друзями та надійними союзниками України.

Значна увага під час зустрічі була приділена стану виконання мінських домовленостей, подальшій координації дій на міжнародному рівні для забезпечення припинення російської агресії проти України та незаконної анексії Росією Автономної Республіки Крим.

Глава держави поінформував європейських політиків про нинішню ситуацію на Донбасі. «Наразі, як на окупованих територіях, так і уздовж спільного з РФ кордону, концентрація значної кількості російських військ зберігається», – зазначив П. Порошенко.

Шведський дипломат наголосив, що європейська спільнота пильно стежить за ситуацією та очікує від Росії конкретних кроків у напрямі деескалації. «У разі відсутності сумлінного виконання російською стороною усіх положень мінських домовленостей найкраще, що на сьогодні може зробити ЄС, це зберігати і, в разі необхідності, посилити санкції», – наголосив К. Більдт.

Сторони відзначили необхідність збільшення кількості спостерігачів ОБСЄ та забезпечення їм доступу для здійснення контролю за українсько-російським кордоном.

Під час зустрічі відбувся обмін думками стосовно перспектив зміцнення міжнародної проукраїнської коаліції та можливих спільних ініціатив.

П. Порошенко поінформував європейських політиків про результати зустрічі 6 вересня з директором-розпорядником МВФ К. Лагард.

У зв'язку з цим К. Більдт, який є членом Дорадчої міжнародної ради реформ, заявив про важливість для іноземних інвесторів позитивних сигналів щодо поступу реформ в Україні, а також появи ознак відновлення стабільності у фінансово-банківському секторі. «Трансформація економіки, особливо в умовах війни, – складне й тривале завдання, але реальне. Ми не звернемо зі шляху розвитку», – підкреслив Президент України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 11.09).

***

Президент П. Порошенко наголошує на тому, що всі зобов'язання за мінськими домовленостями мають бути виконані у 2015 р.

Під час брифінгу для засобів масової інформації під час XII щорічної зустрічі «Європейської ялтинської стратегії» Президент зазначив, що продовження мінського процесу на 2016 р. не може бути. «Усі мають виконати зобов'язання у 2015 р., тому що Україна вже заплатила важку ціну за невиконання мінських домовленостей», – підкреслив він.

За словами Президента, Україна буде наполегливо добиватися того, щоб на виконання мінських домовленостей ОБСЄ отримала доступ до всіх окупованих територій України. «Ми будемо ставити питання про створення п'ятої підгрупи по кордону, бо нас дуже непокоїть, коли представники спеціальної моніторингової місії ОБСЄ не мають доступу до цієї ділянки кордону, коли їм заборонений доступ до майданчиків, де бойовики мають зберігати відведену важку техніку і артилерію. І ми знаємо, що її там немає», – сказав Президент.

Говорячи про заплановану на 2 жовтня в Парижі чергову зустріч лідерів країн «нормандського формату», П. Порошенко зазначив, що зустріч має бути дуже добре підготовлена, і повідомив, що 12 вересня відбудеться зустріч міністрів закордонних справ країн «нормандської четвірки», де відбудеться підготовка до цього саміту.

Президент не виключив, що ще одна зустріч в цьому або іншому форматі може відбутися в рамках Генеральної Асамблеї ООН наприкінці вересня в

Нью-Йорку: «Я буду робити все можливе для того, щоб якомога найбільш якісно підготувати засідання “нормандського формату”, який зможе перші паростки стабілізації, які ми маємо сьогодні, зробити більш стабільними».

Президент також висловив сподівання, що українська пропозиція про відведення танків та артилерії калібром менше 100 мм і мінометів менше 120 мм буде підтримана всіма учасниками мінського процесу (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 11.09).

***

Президент П. Порошенко наголошує, що подолання корупції та унеможливлення уникнення відповідальності перед законом хабарників – одні з основних завдань реформи судової гілки влади та правоохоронних органів.

«Судова реформа має забезпечити невідворотність покарання для хабарників. Не домовляться. Ні олігархічна “криша”, ні вкрадені мільярди, ні політичні зв’язки – нічого не врятує», – сказав глава держави в інтерв’ю українським телеканалам. Президент також висловився за введення відповідальності суддів «за те, що вони відпускають хабарників».

Президент зазначив, що створено ряд нових державних структур, які вже користуються довірою з боку населення. «З одного боку тому, що вони не беруть хабарів. І друге – вони мають бути рішучими у викоріненні корупції», – наголосив П. Порошенко. Зокрема, триває відкритий відбір до поліції, розпочато тестування місцевих прокурорів, дібрано детективів до Національного антикорупційного бюро. Вони проходять тести, перевірки на детекторі, рівня IQ тощо – те, чого раніше не робилося в Україні.

«Звільняти треба не одного, не двох, не заступника Генерального прокурора чи Генерального прокурора, як дехто хоче. Це нічого не змінить, кого б ви не призначили. Змінювати треба систему. Все, що ми можемо зробити, будемо робити, – наголосив Президент. – Ми рішуче налаштовані на те, щоб Україна кардинально змінила імідж. Для цього потрібне законодавче врегулювання, яке майже завершено, нормативні зміни». Глава держави також висловив подяку громадським діячам, парламентарям, міжнародним партнерам, які допомагають втілювати це в життя.

Президент повідомив, що за останній місяць СБУ затримала в 10 разів більше хабарників, а Генеральна прокуратура за останні два місяці – у 4,5 раза більше хабарників, ніж за останній рік.

Відповідаючи на запитання, коли буде завершено судову реформу, П. Порошенко повідомив, що Конституційна Комісія завершила роботу над змінами до Конституції в частині судової реформи і текст спрямовано на розгляд Венеціанської комісії. Глава держави висловив сподівання, що вже за два тижні Україна отримає висновки щодо цього проекту й потім відбудеться широке обговорення змін до Основного закону.

Президент закликав представників громадськості, депутатів, експертів узяти участь у їх обговоренні. «Не будьте байдужими. Текст є на сайті

Верховної Ради – висловлюйтесь! Політичні сили – не будьте байдужими, надавайте свої пропозиції! І як тільки буде зібрано всі думки, проект буде направлено до Верховної Ради», – сказав глава держави **(Офіційне інтернет-представництво Президента України** (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 13.09).

***

Президент П. Порошенко наголошує на тому, що для врегулювання ситуації на Донбасі необхідно відвести зброю та забезпечити проведення чесних і прозорих виборів за українським законодавством, які дадуть змогу людям не в умовах окупації, а вільно обрати легітимну владу.

«Дуже важливо, що це не лише безпековий, а й політичний компонент, де треба дати можливість людям обрати собі владу», – наголосив глава держави в інтерв'ю українським телеканалам.

П. Порошенко підкреслив, що чесні вибори можливі лише за умов, коли на вулицях не буде озброєних людей, коли Росія виведе свої окупаційні війська, відновиться український контроль над державним кордоном між Україною та Росією, коли буде дозволена й забезпечена діяльність українських політичних сил, відновлено діяльність ЗМІ, буде можливість забезпечити свободу зібрань, контроль волевиявлення громадян і коли це волевиявлення буде вільним, неупередженим.

«Саме так записано в Мінську. Якщо ви не виконуєте умови, якщо міжнародні спостерігачі не підтверджують це волевиявлення – це не є вибори. Саме тому ми наголошуємо, що спроба повторити ганебну провокацію у вигляді фейкових виборів, які вони зробили 2 листопада минулого року, тим самим знищивши минулорічні мінські процеси – ми не дозволимо цього зробити, – наголосив Президент. – Якщо ви будете це робити, це буде червона лінія, за якою абсолютно гарантовано наступлять санкції і збільшення тиску».

Глава держави наголосив на необхідності повного виконання мінських домовленостей до кінця цього року. «Домовленості мають бути виконані. Я не хочу нікого розхолоджувати, нікому давати люффт, бо за кожним днем нерегулювання, ескалації збройної агресії Росії проти України – людські жертви, втрати економіки, втрати перспективи, – сказав Президент. – Теза про те, що “давайте продовжимо виконання після 1 січня 2016 р.” – це означає: “давайте продовжимо окупацію”. Я не збираюся на це йти. І позиція України, світу буде абсолютно твердою» **(Офіційне інтернет-представництво Президента України** (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 13.09).

***

Президент П. Порошенко повідомив, що на сьогодні проводиться повна демобілізація військовослужбовців, які захищали суверенітет і територіальну цілісність України останній рік. «2 вересня за моїм дорученням Міністерство оборони, Генеральний штаб почали процес

демобілізації, і я вітаю тих хлопців, які цими днями повертаються додому», – сказав Президент в інтерв'ю українським телеканалам.

За словами глави держави, мобілізовані під час останньої хвили пішли в навчальні та тренувальні центри, після чого на відновленій техніці приступили до оборони держави.

«Я вітаю тих, хто рік, хто дев'ять місяців чекав додому батьків, синів, чоловіків і нарешті їх побачить, і я дуже дякую тим українським героям, які, виконуючи свій священний обов'язок, захистили Україну», – додав П. Порошенко.

Президент висловив тверде переконання, що нині Україна має всі можливості для того, щоб забезпечити свій суверенітет, територіальну цілісність, бо «має одну з найбільш боєздатних, патріотичних армій на континенті» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 13.09).

***

«Міністерством енергетики зірвано виконання низки пунктів розпорядження про підготовку до осінньо-зимового періоду», – заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у понеділок, 14 вересня, перед навчаннями щодо порядку дій у разі виникнення кризових ситуацій в енергосистемі в ДП «НЕК “Укренерго”».

Глава уряду повідомив, що щойно провів засідання енергетичного штабу з підготовки до осінньо-зимового періоду.

Він наголосив, що в першу чергу йдеться про накопичення ресурсів вугілля на станціях: «Уряд виділив 2 млрд грн ресурсів і додатковий мільярд з державної компанії “Енергоринок” для того, щоб накопичити на складах вугілля. Ці кошти не використані. І я ставлю це на персональну відповідальність міністра енергетики».

А. Яценюк підкреслив: «Невідкладне виконання розпорядження уряду. До кінця місяця базові цифри щодо накопичення вугілля на складах повинні бути виконані. Так само це стосується державних компаній, які виробляють електричну енергію і які повинні забезпечити стабільність і стійкість української електроенергетичної системи».

Глава уряду підкреслив, що цього тижня він отримає незалежний звіт, «що відбувається в енергетиці і які подальші кроки повинні бути здійснені»: «Мене не просто турбує ситуація в енергетиці, в першу чергу в електричній, а я вимагаю вжиття невідкладних заходів від міністерства і від державних компаній для забезпечення стабільності енергопостачання як промисловості, так і громадянам країни».

Він також повідомив, що сьогодні в «Укренерго» як в основному диспетчерському пункті країни відбуватимуться навчання щодо порядку дій у разі виникнення кризових ситуацій в енергосистемі: «Компанією розроблено декілька планів щодо забезпечення енергопостачання, в тому числі й на випадок виникнення надзвичайної ситуації».

Ці плани, за словами глави уряду, розроблені за підтримки провідних фахівців, направлених урядами країн-членів Європейського Союзу, Канади й Сполучених Штатів Америки (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 14.09*).

***

Уряд знайшов 2 млрд грн, щоб допомогти тим районам, у яких не вистачає коштів на виплати заробітної плати для працівників бюджетної сфери. Заборгованість із зарплат буде погашена в повному обсязі до кінця поточного місяця, повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у «10 хвилинах», відповідаючи на запитання дописувачки в мережі Facebook.

Користувачка соцмережі повідомила, що працівники дошкільної освіти Путильського району в Чернівецькій області з червня не отримують заробітної плати.

Глава уряду наголосив, що провів розмову з цього питання з керівником Чернівецької обласної державної адміністрації і Міністерством фінансів: «У нас дійсно є по багатьох областях райони, які не мають достатньо коштів, щоб виплатити заробітні платні працівникам дошкільної освіти, адже ресурс для виплат заробітної платні в дошкільній освіті йде саме з місцевого бюджету. І в цих місцевих бюджетах не вистачає грошей».

А. Яценюк повідомив, що уряд «знайшов 2 млрд грн для того, щоби допомогти тим районам, в яких не вистачає коштів на виплати заробітної платні для своїх бюджетних працівників»: «На наступному тижні ми ухвалимо постанову, до районів, які потребують дотації, дійдуть гроші, і всі заборгованості по цим районам будуть погашені. Заборгованість по ваших заробітних платах буде погашена в повному обсязі до кінця поточного місяця».

А. Яценюк також назвав неприйнятним те, що такі ситуації не вирішуються на місцях: «Що б люди робили, якби не було Facebook і це питання не потрапило би до Прем'єр-міністра України? Державна машина повинна працювати, керівники районних і обласних державних адміністрацій мають займатися не політичним піаром, а конкретною роботою. Заборгованості по зарплатам, пенсіям повинні бути всюди погашені. Субсидії повинні бути оформлені. А той, хто не виконує свою роботу, несе дисциплінарну відповідальність. І такі особи будуть покарані» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 13.09*).

***

«Ми розуміємо, що в цьому конфлікті немає військового вирішення. Але цьому конфлікту немає вирішення без війська. Тож нам потрібна сильна армія, щоб зупинити російських терористів», – заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час XII щорічної зустрічі «Ялтинської європейської стратегії» у суботу, 12 вересня.

Відповідаючи на запитання щодо можливості надання західними партнерами зброї для України, А. Яценюк наголосив: «Ми не просимо наступальної зброї. Ми просимо про оборонювальну зброю, аби зробити українську армію ефективною».

Глава уряду додав, що російські військові літаки постійно порушують повітряний простір партнерів НАТО, що сталося навіть у Великій Британії: «Російські війська посилають свої підводні човни до ваших кордонів. Росія намагається загострити політичну ситуацію в ЄС. Вона здійснює політичний підкуп політсил та медіа в ЄС. Російська армія – це загроза глобальній стабільності».

Глава уряду підкреслив, що Захід постав перед рядом викликів: «США має вирішити проблеми світу, Євросоюз має вирішити низку проблем всередині ЄС, і вони мають свою внутрішню політику. Тож для нас важливо, аби для США та ЄС Україна була пріоритетом. Росія воює не лише з Україною. Україна – це поле бою. Російський президент воює з цінностями вільного світу. Це наша спільна боротьба за права та свободи, за вільний світ та гідність кожної людини» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 12.09*).

***

«Санкції проти Росії можуть бути зняті лише в одному випадку – коли повністю виконані мінські домовленості й повернуті Донецьк, Луганськ і Крим», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час XII щорічної зустрічі «Ялтинської європейської стратегії» у суботу, 12 вересня.

Глава уряду звернувся до західних партнерів: «Якщо ви послаєте Путіну суперечливі сигнали, наприклад щодо можливості скасування санкцій, – це слабкість. Це, насправді, шлях як підтримати Путіна в його агресії проти України. Це не та мова, яку він розуміє», – підкреслив А. Яценюк.

Він зазначив, що Європейський Союз після кризи в Греції переживає кризу міграції: «Коріння цієї кризи – війна в Сирії. Люди страждають, намагаються покинути зони бойових дій, знайти країну, де вижити. Хто підтримує режим Башара аль-Асада в Сирії? Президент Путін. Хто буде військову базу в Сирії? Президент Путін. Це план Росії для дестабілізації всієї геополітики».

Він зазначив, що Україна, як ніхто, розуміє ситуацію, яка склалася в Європейському Союзі: «У вас в ЄС тисячі біженців, у нас в Україні – мільйони тимчасово переміщених осіб. Росія підірвала й порушила міжнародне право. Це абсолютно неприйнятно, що постійний член Радбезу ООН постійно порушує Статут Організації Об'єднаних Націй. Ми як вільний світ можемо досягти успіху тільки тоді, коли дамо сильну єдину відповідь проти російської агресії» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 12.09*).

***

10 вересня Прем'єр-міністр України А. Яценюк у рамках робочого візиту до Братислави зустрівся з головою парламенту Словацької Республіки П. Пеллегріні.

Глава уряду України підкреслив, що високо цінує відносини й партнерство України та Словаччини, яке ґрунтується на солідарності та конкретних справах.

А. Яценюк нагадав, що парламент Словаччини одним з перших ратифікував Угоду про асоціацію України з ЄС.

Прем'єр-міністр України також висловив вдячність за гуманітарні ініціативи словацького парламенту, які стосуються, зокрема, лікування українських дітей з Луганщини. «Ми дуже цінуємо допомогу словацьких експертів, які співпрацюють з урядом України, зокрема в сфері податкової реформи», – підкреслив А. Яценюк.

П. Пеллегріні наголосив, що Словаччина підтримує Україну й завжди виступатиме з позиції цілісності та непорушності кордонів. Словацька позиція однозначна й щодо засудження незаконної анексії Криму, підкреслив голова парламенту Словаччини.

Під час зустрічі сторони обговорили комплекс питань двостороннього співробітництва, зокрема поживалення міжпарламентської співпраці, торговельної взаємодії між Україною та Словаччиною, питання прикордонного руху.

Окремо обговорено безпекове питання та консолідацію зусиль для мирного врегулювання становища на Сході України (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 10.09*).

***

10 вересня Прем'єр-міністр України А. Яценюк у рамках робочого візиту до Братислави зустрівся з главою уряду Словацької Республіки Р. Фіцо.

А. Яценюк висловив вдячність Р. Фіцо за його особисту позицію, позицію уряду Словацької Республіки та Словаччини в підтримці територіальної цілісності й незалежності Української держави: «Ви підтримуєте не тільки на словах і в деклараціях – ви підтримуєте конкретними справами».

Він нагадав, що торік було відкрито реверсний потік газу в Україну зі Словаччини: «Тоді мало хто сподівався, що це можливо. Але якби ми разом не прийняли цього рішення, Україна би не перезимувала. Завдяки реверсним постачанням, які йшли з Словаччини, нам вдалося отримати 11 млрд куб. м газу. Це був реальний крок як допомогти Україні».

Глава уряду України підкреслив, що сьогодні в рамках енергетичної співпраці двох держав підписано меморандум про співробітництво у сферах енергоефективності, енергозбереження та відновлювальної енергетики: «Ваш уряд дуже багато робить для того, щоби ваші громадяни витрачали якомога менше енергії і, відповідно, менше платили за цю енергію. Це завдання і

нашого уряду – утеплити будинки, зменшити споживання енергетичних ресурсів і зменшити, відповідно, рахунки для громадян».

Крім того, у рамках візиту підписано Меморандум про співробітництво між Міністерством молоді та спорту України і Міністерством освіти, науки, досліджень і спорту Словацької Республіки стосовно молодіжних обмінів.

Під час зустрічі з Р. Фіцо обговорювалося також питання лібералізації візового режиму України та ЄС: «Безвізовий режим для українців – це ще один реальний результат євроінтеграції, який ми повинні досягнути». А. Яценюк нагадав, що нині триває робота технічних місій в Україні з цього питання: «Сподіваюся, що прийняття рішення щодо надання Україні безвізового режиму не буде мати політичних аспектів, в тому числі і пов'язаних з хвилею міграції в Європейський Союз. Ми, як ніхто, розуміємо проблеми мігрантів, які зараз виникли в Європі. Тому що зараз в Європі проблеми міграції оцінюються в сотні тисяч людей. Пов'язано це із зонами конфлікту, з війною, з нестабільністю у світі. А з війною в Україні пов'язано те, що у нас 1,5 млн тимчасово переміщених осіб. А це неймовірні витрати бюджету на адаптацію, на допомогу цим людям. Тому відповідь на ці питання треба шукати спільно».

Глава уряду України висловив вдячність прем'єр-міністру Словаччини і за допомогу Україні в проведенні реформ, зокрема в реформуванні податкової системи: «Високо ціную вашу підтримку і вашої країни як країни-члена Європейського Союзу на нашому складному шляху до отримання членства в Європейському Союзі і до реальної європейської інтеграції».

Відповідаючи на запитання журналіста, А. Яценюк зазначив, що обговорив з Р. Фіцо питання створення в Європейському Союзі «нового сильного механізму підтримки реформ в Україні»: «Це об'єднання всіх тих країн, які провели реформи, які стали членами ЄС за останні два десятиріччя. У такій платформі підтримки України повинна брати участь Словаччина, Польща. Кожен, так само як Словаччина, зможе практично долучитися до допомоги Україні. Тому що це те, що нам необхідно, – дуже практичний і прагматичний підхід, конкретна дія, яка тягне за собою конкретний результат» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 10.09*).

***

Повітряний простір над територією України взагалі закритий для переміщення будь-яких російських літаків до Сирії, а повітряний простір над нейтральними водами нині особливим чином контролюється. Про це повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк після завершення зустрічі з главою уряду Словацької Республіки Р. Фіцо в рамках робочого візиту до Братислави в четвер, 10 вересня.

А. Яценюк зазначив, що сьогодні вранці дав відповідне доручення Украероруху. «Украерорух з Євроконтролем посилить контроль на рахунок переміщення будь-яких російських літаків до Сирії», – підкреслив він (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 10.09*).

***

У п'ятницю, 11 вересня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк провів зустріч з комісаром ЄС із питань розширення та європейської політики сусідства Й. Ганом, який перебував у Києві з візитом.

Глава уряду обговорив із представником Єврокомісії питання, пов'язані з наданням з боку ЄС допомоги Україні щодо реформування державної служби та проведення децентралізації.

Сторони обговорили конкретні кроки, які необхідно здійснити для започаткування проектів щодо реформування діяльності митної служби, сприяння регіонального розвитку та підвищення ефективності роботи державного апарату в Україні (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 11.09*).

***

«Скасування низки непотрібних документів та ліцензій, зокрема карантинного сертифіката та скорочення логістичного ланцюга в агросекторі на один тиждень дозволило досягти рекордного за часів незалежності об'єму експорту зернових – 34,8 млн т. Така позитивна динаміка забезпечила Україні третє місце у світовому рейтингу експортерів зерна, а дерегуляція заощадила бізнесу близько 5 млрд грн», – повідомив О. Павленко, міністр аграрної політики та продовольства України під час зустрічі з членами Американської торговельної палати в Україні.

Ключовими реформами, впровадженими Мінагрополітики з метою пожвавлення бізнес-активності в галузі, є дерегуляція, роздержавлення ДП галузі, розробка та запровадження нового фінансового інструменту – аграрних розписок, розвиток агрострахування, підтримка малого підприємництва на селі та розвиток сільських територій, антикорупційні заходи, гармонізація законодавства в галузі до норм ЄС.

«Активна робота зі створення максимально сприятливих умов для розвитку підприємництва в Україні триває. Наша мета – збільшити виробництво продукції з високою часткою доданої вартості, наростити обсяги її експорту та надати можливість виробникам прямого доступу на закордонні ринки», – наголосив міністр О. Павленко (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 10.09*).

***

Міністр інфраструктури А. Пивоварський 14 вересня під час свого візиту до Брюсселя провів двосторонню робочу зустріч з комісаром Європейського Союзу з питань європейської політики сусідства та переговорів з розширення Й. Ганом.

На зустрічі сторони обговорили процес надання технічної допомоги Україні з боку Європейського Союзу. Зокрема, міністр висловив сподівання, що новий проект технічної допомоги «Підтримка реалізації Угоди про асоціацію та Національної стратегії в транспортному секторі в Україні»

розпочнеться до кінця цього року. Також А. Пивоварський підкреслив актуальність та ефективність проекту Twinning «Щодо підвищення ефективності та конкурентоспроможності залізничного транспорту в Україні.

Крім того, А. Пивоварський і Й. Ган обговорили подальшу імплементацію Дунайської стратегії ЄС для розвитку Дунайського регіону та повноцінного використання його транспортного потенціалу.

Окрему увагу сторони приділили необхідності підписання найближчим часом договору про спільний авіаційний простір. Й. Ган запевнив міністра, що Єврокомісія вживає всі можливі заходи для завершення цього процесу в найближчий термін (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 14.09*).

***

Важливою складовою реформи дерегуляції підприємницької діяльності в Україні має стати імплементація Угоди про спрощення процедур торгівлі (УПСТ) Світової організації торгівлі (СОТ). На цьому наголосила заступник міністра економічного розвитку і торгівлі України, торговий представник України Н. Микольська під час виступу на семінарі з питань імплементації Угоди СОТ про спрощення процедур торгівлі.

«Ратифікація цієї Угоди є одним із пріоритетних завдань Мінекономрозвитку, визначених Планом заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку “Україна-2020”. Здійснення всіх відповідних внутрішньодержавних процедур ми плануємо завершити до кінця 2015 р.», – сказала вона.

Н. Микольська також додала, що в рамках ратифікації УСПТ передбачено створення національного комітету з питань спрощення процедур торгівлі, який повинен стати координатором реалізації комплексної реформи з дерегуляції зовнішньоторговельної діяльності.

Торговий представник України пояснила, що відповідна реформа має на меті спростити процедури на кордоні, удосконалити організацію та покращити взаємодію органів контролю, автоматизувати всі формальні процедури, лібералізувати валютне регулювання, налагодити діалог із представниками ділових кіл України.

На думку Н. Микольської, у результаті реформи дерегуляції буде знижено витрати бізнесу на здійснення експортно-імпортних операцій, зростатимуть конкурентоспроможність українських експортерів, надходження від митних платежів, обсяги торгівлі та диверсифікація експорту, знижуватиметься рівень корупції у цій сфері та, насамкінець, буде створено додаткові стимули для залучення прямих іноземних інвестицій і розвитку малого та середнього підприємництва.

Семінар з питань імплементації Угоди СОТ про спрощення процедур торгівлі відбувся 10 вересня в Клубі Кабінету Міністрів з метою визначення найоптимальніших шляхів імплементації положень УСПТ в українське законодавство. Захід відбувся за підтримки Проекту USAID з торговельної політики та за участі представників профільних державних органів:

Міністерства економічного розвитку і торгівлі, Міністерства аграрної політики та продовольства, Міністерства закордонних справ, Міністерства інфраструктури, Національного банку України, Державної фіскальної служби та ін. (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2015. – 11.09).

***

МОЗ планує проведення трьох раундів імунізації в національному масштабі з використанням оральної полівакцини (ОПВ) для всіх дітей молодших шести років, незалежно від того, чи були вони імунізовані від поліомієліту до цього. У третьому раунді планується імунізувати дітей до 10 років.

Таке рішення створеного в МОЗ оперативного штабу з питань реагування на спалах поліомієліту в Україні, базоване на рекомендаціях ВООЗ, озвучив під час прес-конференції заступник міністра охорони здоров'я України І. Перегінець. «На сьогодні не виявлено нових випадків поліомієліту в Україні, проте ситуація залишається небезпечною. Зважаючи на те що кількість мутацій вірусу, який було виявлено у дітей у Закарпатській області, показує, що даний вірус міг циркулювати в Україні протягом останніх двох років, та через низький рівень імунізації від поліомієліту ми маємо вживати кардинальних і дуже оперативних заходів, щоб протидіяти розповсюдженню захворювання. Підкреслюю, що це уже не рутинна імунізація, це реакція на спалах», – наголосив І. Перегінець.

За його словами, перший раунд проводитиметься поетапно: із Закарпатської області та прилеглих до неї Львівської, Івано-Франківської областей, протягом двох тижнів має бути охоплено всю Україну. Імунізація має бути спрямована на покриття 95 % дітей.

Усі регіональні управління охорони здоров'я отримають вакцину й затверджений план екстреної імунізації з роз'ясненнями, аби мати засоби та повну інформацію для проведення необхідних заходів у боротьбі з поліомієлітом в Україні. «Вакцина, яка зараз знаходиться на складах ДП “Укрвакцина” МОЗ України, має бути розвезена в регіони вже з наступного тижня. Проте до того часу, поки вона потрапить до медичних закладів, ми нагадуємо: регіони мають ще 60 тис. доз залишків вакцини проти поліомієліту, які можна і потрібно використовувати», – наголосив І. Перегінець (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2015. – 11.09).

***

13 вересня під час робочої поїздки на Харківщину міністр оборони України генерал-полковник С. Полторак відвідав факультет військової підготовки Національного технічного університету «Харківський політехнічний університет».

Під час ознайомлення з матеріально-технічною базою вищого військового навчального закладу глава вітчизняного оборонного відомства зазначив, що модернізація матеріально-технічної бази навчального закладу та навчання курсантів за новими програмами відбувається з урахуванням

досвіду, отриманого під час бойових дій в АТО. «Нещодавно мною було прийнято рішення повернути право самостійного використання коштів, передбачених для укріплення матеріально-технічної бази вищим учбовим закладам, – повідомив під час спілкування з командуванням факультету міністр оборони України генерал-полковник С. Полторак. – Також найближчим часом буде прийнято рішення про закупівлю тренажерів військової техніки для навчання курсантів, а також щодо збільшення державного замовлення на підготовку військових фахівців за новими зразками озброєння та військової техніки для Збройних сил України, що постачається вітчизняними заводами-виробниками» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 13.09*).

***

14 вересня в Міністерстві культури України відбулася зустріч заступника міністра з питань європейської інтеграції А. Вітренка з представниками чеської делегації на чолі з директором департаменту проектного управління та інформаційних технологій Міністерства культури Чеської Республіки Й. Праксом.

«Радий відзначити, що співпраця між Україною і Чеською Республікою у сфері культури активно розвивається. Спільні культурно-мистецькі події, що відбулися останнім часом, є тому підтвердженням. Крім того, для нас також важливий і цінний чеський досвід у питаннях реформування бібліотечної і музейної справи, охорони культурної спадщини та інших сферах, який ми можемо запозичити в розрізі реалізації довгострокової стратегії розвитку культури», – сказав А. Вітренко.

Заступник міністра культури з питань європейської інтеграції зазначив, що наразі відбувається завершальний етап підготовки до підписання угоди щодо участі України в програмі ЄС «Креативна Європа», яка дасть можливість українським митцям брати участь у спільних проектах з європейськими колегами, отримувати фінансування з бюджетних програм ЄС і сприятиме процесу інтеграції української культури в європейський культурний простір.

Під час зустрічі співрозмовники обмінялися думками щодо перспектив подальшого розвитку українсько-чеських відносин у сфері культури, а також узгодили графік двосторонніх контактів на найближчий час. Зокрема, обговорили питання щодо оцифрування об'єктів культурної спадщини та бібліотечного фонду, розвитку співпраці в галузі кінематографа, збереження культурної спадщини, а також підготовки до підписання тексту оновленої Угоди про співробітництво в галузі культури між Міністерством культури України та Міністерством культури Чеської Республіки на 2016–2020 роки (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 14.09*).

ПОЛІТИКА

12 вересня відбувся з'їзд ВО «Батьківщина».

На з'їзді були присутні делегати з усіх областей України, у тому числі делегація з Автономної Республіки Крим, яку учасники з'їзду привітали оплесками та скандуючи: «Крим – це Україна!». Загалом у форумі взяло участь близько 10 тис. осіб. Головне питання з'їзду – участь політичної сили в місцевих виборах 25 жовтня цього року.

Під час свого виступу лідер партії Ю. Тимошенко приділила увагу питанням продажу землі (зокрема, було наголошено на тому, що «Батьківщина» виступає проти продажу сільськогосподарської землі та пропонує створити дієві механізми, які дадуть змогу розвинути аграрний сектор), децентралізації, конституційних змін і функціонування коаліції.

«Наша команда була і є за децентралізацію влади. Але ми не збираємося виховувати в Україні нових царів. Децентралізація мусить бути збалансованою, професійною, яка принесе місцевому самоврядуванню в першу чергу незалежні фінанси, а по-друге, право управляти своїми фінансами», – підкреслила Ю. Тимошенко. Зокрема, лідер партії «Батьківщина» вважає неприйнятним надання префектам значних повноважень при відсутності відповідальності перед громадами. «Ми не можемо допустити, щоб нові префекти не мали ніякої відповідальності перед громадами. І якщо сьогодні достатньо частини Ради, щоб дати Президенту сигнал усунути корумпованого губернатора, то зараз це прибирається», – пояснила народний депутат.

На думку Ю. Тимошенко, реальне та ефективне розширення повноважень місцевих громад можливе, але зміни до Конституції в частині децентралізації повинні бути внесені за умов єдності суспільства та консенсусу політичних сил.

Стосовно реформування Конституції лідер «Батьківщини» вважає, що українська влада повинна спільно з представниками світової спільноти розпочати широку дискусію з питань внесення змін до Конституції України, щоб не допустити легалізації окупованих територій. «Ми мусимо сьогодні розпочати разом з представниками Європейського Союзу, разом з представниками Сполучених Штатів, української влади, українського парламенту дуже глибоку дискусію: які треба вносити зміни в Конституцію, і чи можуть вони взагалі бути внесені під час війни», – переконана політик.

Партія «Батьківщина» під час з'їзду ухвалила рішення про участь у місцевих виборах 25 жовтня. За словами першого заступника голови ВО «Батьківщина» І. Кириленка, ця політична сила планує делегувати понад 30 тис. кандидатів ці на місцеві вибори в Україні (*Радіо «Свобода»* (<http://www.radiosvoboda.org/content/news/27243972.html>), *Бердичев BIZ* (<http://www.berdichev.biz/зїзд-во-батьківщина-головні-тези>). – 2015. – 12.09).

***

Б. Филатов примет участие в выборах мэра Днепропетровска, а Г. Корбан – Киева. Такое решение было принято на съезде партии «Укроп» 12 сентября.

В ходе видеовключения из Днепропетровска Б. Филатов поблагодарил партию и ее политсовет за выбор его кандидатуры и лично бывшего председателя Днепропетровской областной государственной администрации И. Коломойского за «старт его политической карьеры» (<http://www.litsa.com.ua/show/a/25386>).

Решение выдвинуть в кандидаты на пост мэра Киева Г. Корбана представители партии объяснили тем, что «Киеву нужен хороший менеджер и управленец».

Напомним, Б. Филатов был избран в Верховную Раду по округу № 27 в Днепропетровске с результатом 56,66 % голосов. Кроме него, кандидатами в мэра станут А. Вилкул от Оппоблока и М. Курячий от «Солидарности» (*Лица* (<http://www.litsa.com.ua>). – 2015. – 14.09).

***

ВО «Свобода» 14 сентября начала работу своего XXXII съезда здания МВД в Киеве, куда прибыл на очередной допрос лидер партии О. Тягныбок.

По словам главы мандатной комиссии, на съезд прибыли 496 из 640 делегатов.

Стало также известно, что ВО «Свобода» подала в суд на министра внутренних дел Украины А. Авакова. Об этом после допроса в Главном следственном управлении МВД заявил лидер партии.

О. Тягныбок также добавил, что его вызвали на еще один допрос в конце сентября.

Напомним, глава МВД А. Аваков обвинил Всеукраинское объединение «Свобода» и его лидера О. Тягныбока в кровавых событиях у здания парламента. В свою очередь, в «Свободе» вину за события под Верховной Радой возложили на власти и потребовали отставки А. Авакова (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 14.09).

***

Нынешние власти уничтожают ВО «Свобода», это есть частью минских договоренностей. Об этом на съезде партии 14 сентября заявил ее глава О. Тягныбок.

«После событий не только 31 августа, но и после того, как вакханально и вызывающе сейчас происходит политическое преследование, есть 100 % уверенность – уничтожение “Свободы” – это часть тайных минских соглашений», – сообщил О. Тягныбок.

При этом он подчеркнул, что провокации под парламентом выгодны Москве и президенту России В. Путину. «Это тот план, который власть

вместе с Кремлем сейчас реализовывает, чтобы уничтожить любые патриотические, националистические ростки», – заявил политик (*Независимое Бюро Новостей* (<http://nbnews.com.ua>). – 2015. – 14.09).

***

ВО «Свобода» приняла предложение лидера «Правого сектора» Д. Яроша, решив включить представителей ПС в свои списки на местных выборах. Об этом в Facebook написал представитель ВО «Свобода», депутат Киевского облсовета А. Аронец.

«О. Тягнибок на съезде ВО “Свобода” сообщил, что имел разговор с Д. Ярошем по поводу его последнего заявления. Договорились встретиться и предметно поговорить...» – говорится в сообщении.

Кроме того, стало известно, что О. Тягнибок спросил «свободовцев», может ли он в рамках переговоров предложить Д. Ярошу, политическая сила которого заявила, что не идет на местные выборы, чтобы отдельные представители ПС шли от ВО «Свобода» в местные депутаты. «Съезд поддержал предложение О. Тягнибока», – подчеркнул А. Аронец.

Ранее Д. Ярош заявил о необходимости объединения украинских националистов в свете последних судебных процессов вокруг «свободовцев» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 14.09).

***

12 вересня 2015 р. у Києві відбувся III етап XX з'їзду Соціалістичної партії України.

Заслухавши та обговоривши інформацію голови СПУ М. Садового про суспільно-політичну ситуацію в країні та позицію партії стосовно реформи влади шляхом її децентралізації, посилення повноважень місцевих територіальних громад, відповідно до Закону України «Про місцеві вибори», делегати з'їзду СПУ одноголосно ухвалили рішення про участь місцевих організацій Соціалістичної партії України в місцевих виборах, які відбудуться 25 жовтня 2015 р.

Керівникам місцевих організацій СПУ доручено в період 21–26 вересня ц. р. провести збори (конференції) місцевих організацій щодо висування кандидатів у депутати у відповідних багатомандатних виборчих округах і кандидатів на посади міських голів.

Центральним керівним органом СПУ, який відповідно до Закону України «Про місцеві вибори» погоджуватиме рішення зборів (конференцій) місцевих організацій про висування кандидатів у депутати та кандидатів на посади міських голів, визначено Політраду Соціалістичної партії України.

Особами, уповноваженими посвідчувати своїм підписом копії рішень зборів (конференцій) місцевих організацій про висування кандидатів у депутати та кандидатів на посади міських голів, з'їзд визначив голову СПУ М. Садового та заступників голови СПУ В. Сільченка, С. Бульбу, П. Тігунова.

З'їзд доручив заступнику голови СПУ В. Сільченку не пізніше 18 вересня подати до Центральної виборчої комісії копію рішення з'їзду СПУ про участь у місцевих виборах і копії Свідoctва про реєстрацію СПУ й Статуту партії, як того вимагає Закон України «Про місцеві вибори».

З'їзд затвердив передвиборну платформу Соціалістичної партії України, на основі якої кандидати від СПУ на місцевих виборах 2015 р. визначатимуть свої програми.

У виступах делегатів і учасників з'їзду звучало занепокоєння стосовно того, що Міністерство юстиції України досі не провело реєстрації змін у керівництві, а також програмі та Статуті СПУ, ухвалених 1 серпня 2015 р. на II етапі XX з'їзду СПУ. Усе це, на переконання представників партії, створює передумови для блокування участі СПУ в місцевих виборах 2015 р. У зв'язку з цим з'їзд прийняв відповідну заяву (*Дзеркало Кіровоградщини* (<http://dzerkalo.kr.ua>). – 2015. – 14.09).

***

Лидер городской организации партии «Блок Петра Порошенко» С. Нестеров заявил, что руководство партии в Киеве и Донецкой области торгует партийными должностями в Мариуполе и по договоренности с Р. Ахметовым будет поддерживать на выборах мэра его давнего партнера Ю. Тернавского, который заплатил за такую поддержку людям П. Порошенко 5 млн дол. Организатором этой схемы С. Нестеров называет народного депутата от БПП А. Герасимова, который руководит избирательным штабом БПП в Донецкой области.

В качестве доказательств С. Нестеров предоставил аудиозапись разговоров с помощниками А. Герасимова – Е. Татарчуком и П. Смоликовым. На записи слышно, как Е. Татарчук и П. Смоликов объясняют, что перед ними поставлена задача поддержать Ю. Тернавского на выборах мэра, поскольку у него есть деньги, а также рассказывают, что нынешний губернатор Донецкой области П. Жебрийский готов предоставить им необходимый админресурс для того, чтобы обеспечить Ю. Тернавскому победу.

С. Нестеров утверждает, что после скандала в БПП выработали другой план. Партия уже не будет выдвигать кандидатом в мэры Ю. Тернавского, а вместо этого выдвинет заведомо непроходную кандидатуру. Ю. Тернавский будет получать негласную поддержку и админресурс.

В начале сентября С. Нестерова сняли с поста главы Мариупольской городской организации БПП. По его словам, сделали это незаконно и без его ведома (*Бердянск 24* (<http://www.brd24.com>). – 2015. – 14.09).

***

Партія одного з лідерів бойовиків ДНР Д. Пушилїна має наміри взяти участь у місцевих виборах в жовтні 2015 р. На сайті Центральної виборчої комісії партія «Ми маємо мету» (МММ), що зареєстрована в 2013 р., вказана під № 138. Головою партії позначений Д. Пушилїн.

Пізніше голова ЦВК А. Магера в себе в Facebook написав, що Центрвиборчком не реєструє партії. Це є прерогатива Міністерства юстиції.

Нагадаємо, Центральна виборча комісія оголосила про старт передвиборної кампанії виборів до місцевих рад в Україні з 5 вересня. Безпосередньо вибори відбудуться у неділю, 25 жовтня. Голосування не відбудеться в окупованому Росією Криму, а також на окупованих частинах Донецької та Луганської області. Також не буде виборів на частині Донбасу в зоні АТО, де немає можливості провести голосування. Зокрема, на підконтрольній Україні частині Луганської області не буде виборів у 31 місцевій раді, а на Донеччині – у 91 (*ТСН (<http://tsn.ua/politika/partiya-boyovika-pushilina-vizme-uchast-u-miscevih-viborah-v-ukrayini-491425.html>). – 2015. – 10.09*).

***

Несмотря на множество разговоров, на деле никто не потрудился заняться разъяснительной работой, обсудить с людьми ключевые моменты новых положений Основного закона. Такое мнение выразил специалист в области конституционного права, один из авторов текста Основного закона В. Мусияка.

«Власть так же глуха и к заключениям экспертов. Я, как представитель Конституционной Комиссии, абсолютно не удовлетворен тем, в каком виде законопроект о внесении изменений в Конституцию Украины в конце концов появился в парламенте», – отметил В. Мусияка (<http://farwater.net/novosti/vlast-gluxa-k-zaklyucheniyam-ekspertov-musiyaka-obyasnil-chem-chrevaty-prinyatye-izmeneniya-v-konstituciyu-dlya-donbassa>).

Он подчеркнул, что изначально в тексте изменений, поступившем от Президента, имелся целый ряд позиций, которые комиссия откорректировала. Замечания поступили к председателю комиссии В. Гройсману. Он должен был передать документы Президенту. По существующей процедуре, законопроект сначала попадает в Конституционный Суд, а затем уже на рассмотрение в парламент. Но, как рассказал В. Мусияка, в суд законопроект попал без корректив.

Также В. Мусияка объяснил, в чем может заключаться опасность при внедрении принятых изменений в Конституцию. «Во-первых, эта “народная милиция”. Во-вторых, ст. 10 Закона предусмотрено, что выборы в “некоторых” районах могут быть проведены только на основе украинского законодательства, но после восстановления контроля над границей. Между тем, п. 9 минских соглашений говорит, что границы начнут закрываться после выборов. По тексту Закона получается, что для проведения выборов по украинским законам нужно, чтобы мы контролировали территорию. Но в то же время это противоречит п. 9 минских соглашений. Так как же эти выборы провести? Далее. В Законе предусмотрено, что он действует на протяжении трех лет. Но мы же понимаем: ввести это в действие можно, а как “выводить” будем? Ведь этот “особый режим” там будет существовать, в том числе и вооруженные отряды “народной милиции”. Скажите, пожалуйста, как

завершить действие этого режима через три года? Запрет на досрочное прекращение полномочий органов местной власти позволит их чиновникам, мэрам и депутатам оставаться на своем месте даже после того, как действие трехлетнего закона истечет», – отметил В. Мусияка (*Восточний фарватер* (<http://farwater.net>). – 2015. – 14.09).

***

Народний депутат Є. Соболев покладає відповідальність за корупцію на П. Порошенка та А. Яценюка. Про це він заявив у ефірі політичного ток-шоу «Шустер live». «В Україні є окремі керівники областей, які не просто не крадуть, а намагаються зламати корупційні схеми. Але все це нівелюється на рівні Президента і Прем'єр-міністра України. Я, як голова парламентського Комітету з протидії корупції, абсолютно відповідально стверджую», – сказав Є. Соболев.

Нардеп додав, що державні посадовці мають реагувати на скандали, подібні до того, що виник з головою Державної фіскальної служби, який не задекларував квартиру в Лондоні. «Якщо такі звинувачення лунають, таку інформацію оприлюднюють журналісти, то не може бути так, що мовчить уряд і мовчить Президент. Найстрашніше, що мовчить міністр внутрішніх справ і мовчить Генпрокурор», – додав Є. Соболев.

Політик вважає, що така ситуація може призвести до великих потрясінь у державі. «Корупціонери, які словами про захист України, про те, що є дуже-дуже важкі завдання, до яких непросто підійти, що в нас погані закони – ви перші наближаєте вибух. Ви не уявляєте, над якою прірвою ви ставите себе, а найголовніше державу», – підсумував депутат (*Дніпроград* (<http://dniprograd.org>). – 2015. – 14.09).

***

Американський експерт і дипломат, бывший заместитель госсекретаря США С. Тэлботт считает, что война на Донбассе должна закончиться мирным соглашением между Украиной и Россией.

«Я считаю, что война на Донбассе должна закончиться не только прекращением обстрелов и отводом вооружений разного калибра, а заключением мирного соглашения. Этот договор должен гарантировать Украине ее территориальную целостность, а также независимость Киева в ведении внешней политики государства», – заявил он.

По словам аналитика, такое соглашение необходимо заключать с Россией. «Не без помощи международного сообщества, конечно. Украине необходимо такое соглашение, чтобы в будущем РФ не имела никакого влияния на политику вашего государства», – добавил С. Тэлботт (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2015. – 14.09).

***

Сейчас решения конфликта на Донбассе не видно, поэтому всякое перемирие – временное. Широкомасштабное наступление террористов

можно ожидать не раньше января. Об этом заявил военный эксперт П. Фельгенгауэр.

«Больших широкомасштабных наступательных операций ждать раньше января не стоит. И не ясно, будет или нет. А потом уже только летом. В целом, никакого решения конфликта пока не видно. А пока его нет, всякое перемирие – временное», – подчеркнул эксперт.

Он, в частности, добавил, что строительство российских военных баз у границы с Украиной свидетельствует о том, что РФ продолжает готовиться к наступлению. «Это всерьез и надолго, поскольку украинский кризис не решен. И когда это решение будет и насколько оно будет стабильным, непонятно», – отметил П. Фельгенгауэр.

Он добавил, Россия не переключит внимание на Сирию, ведь Украина для Москвы гораздо важнее Сирии (*Главком (<http://glavcom.ua>). – 2015. – 14.09*).

ЕКОНОМІКА

Украина по итогам 2015 г. за транзит российского газа получит около 1,8 млрд дол. Об этом заявил министр энергетики и угольной промышленности В. Демчишин.

По его словам, по итогам года транзит российского природного газа через украинскую ГТС составит 55–60 млрд куб. м (*Finance.ua (<http://news.finance.ua/ru/news/-/358575/ukraina-zarabotaet-na-tranzite-gaza-1-8-mlrd>). – 2015. – 14.09*).

***

Министерство регионального развития, строительства и жилищно-коммунального хозяйства выступает за предусмотрение 1 млрд грн на реализацию программы льготного молодежного кредитования в Государственном бюджете на 2016 год. Об этом заявил заместитель министра регионального развития Р. Абрамовский.

Он сообщил, что на следующий год министерство будет настаивать на выделении средств на программы молодежного кредитования и жилищной программы «70 на 30». «В бюджетных запросах министерства по 1 млрд грн на каждую программу», – сказал он.

При этом он отметил, что с учетом отчислений местных бюджетов в около 2 млрд грн на указанные программы общая сумма привлеченных средств в строительство составит примерно 6 млрд грн.

Р. Абрамовский заявил, что министерство будет настаивать на принятии этих программ и обеспечении их финансирования.

Как сообщало агентство, вице-премьер-министр, министр регионального развития, строительства и жилищно-коммунального хозяйства Г. Зубко выступает за выделение 1 млрд грн на реализацию жилищной программы «70 на 30» из Госбюджета-2016.

Программа «70 на 30» предусматривает 30 % компенсации кредита на жилье государством (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/358538/minregionstroj-za-predusmotrenie-1-mlrd-griven-na-programmu-igotnogo-molodezhnogo-kreditovaniya-v-gosbyudzhete-2016>)). – 2015. – 14.09).

***

Наибольший уровень дефляции в августе по сравнению с июлем 2015 г. зафиксирован в Киеве, сообщается на сайте Государственной службы статистики Украины.

В частности, цены в Киеве в августе снизились на 1,7 %. По данным ведомства, цены в столице снижаются третий месяц подряд.

Согласно сообщению Госстата, инфляция в августе по сравнению с июлем зафиксирована только в Донецкой области – на уровне 0,1 %.

Напомним, дефляция в Украине в августе 2015 г. по сравнению с июлем, без учета оккупированного Крыма и Севастополя, а также части зоны проведения антитеррористической операции, составила 0,8 % (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/358597/v-gosstate-govoryat-что-v-kieve-tseny-snizhayutsya-samyi-bystryi-tempami>)). – 2015. – 14.09).

***

Национальный банк Украины отстранил бывшего акционера ПАО «Укргазпромбанк» (Киев) И. Дияка от должности члена Наблюдательного совета банка и требует заменить его другим лицом.

Согласно пресс-релизу регулятора, такое решение принял Комитет по вопросам надзора и регулирования деятельности банков в связи с несоответствием деловой репутации И. Дияка требованиям, установленным Нацбанком.

Как напоминает регулятор, Укргазпромбанк 7 апреля 2015 г. был отнесен к категории неплатежеспособных, в частности, в связи с осуществлением рискованной деятельности.

И. Дияк на тот момент владел 24,5167 % акций банка, О. Дияк – 24,0973 % акций банка.

Поскольку указанные акционеры были собственниками существенного участия до признания банка неплатежеспособным, их деловая репутация признана не соответствующей требованиям НБУ.

Как сообщалось, в августе 2015 г. банк был продан Primestar Energy FZE (ОАЭ).

Укргазпромбанк 10 августа сформировал новый состав Набсовета, в состав которого вошел И. Дияк.

Ранее также сообщалось, что в июне 2015 г. НБУ усилил требования к деловой репутации собственников существенного участия и руководителей банков. Отныне лица на 10 лет лишаются права быть собственниками существенного участия или руководителями банков, если они были собственниками существенного участия в банке по состоянию на любую дату на протяжении одного года до отнесения банка к категории

неплатежеспособных в связи с осуществлением рискованной деятельности (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/358703/natsbank-otstranil-byvshego-aktsionera-ukrgazprombanka-ot-dolzhnosti-chlena-nabsovet-i-trebuuet-ego-zamenu>)). – 2015. – 14.09).

***

Согласно сообщению Межведомственной комиссии по международной торговле, опубликованном в газете «Урядовий кур'єр», 10 сентября этого года комиссия рассмотрела информацию Минэкономразвития о необходимости отмены спецмер относительно импорта в Украину легковых автомобилей независимо от страны происхождения и экспорта, примененных решением от 28 апреля 2012 г.

«По результатам рассмотрения указанных материалов и руководствуясь положениями договоренности о правилах и процедурах урегулирования споров ВТО комиссия установила, что национальные интересы Украины требуют отмены спецмер относительно импорта в Украину легковых автомобилей независимо от страны происхождения и экспорта», – говорится в сообщении.

Решение комиссии от 10 сентября вступает в силу с 30 сентября 2015 г. (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/358629/ukraina-otmenyaet-spetsposhliny-na-import-avtomobilej>)). – 2015. – 14.09).

***

С 14 сентября 2015 г. НБУ вводит в обращение монету (нейзильбер), посвященную 170-летию со дня рождения одного из основателей украинского профессионального театра, драматурга, актера, режиссера, общественного и культурного деятеля И. Карпенко-Карого (Тобилевича), который подарил мастерам сцены и зрителям настоящие драматургические жемчужины. Пьесы, созданные им, составляют целую эпоху в украинской драматургии.

На аверсе монеты вверху размещен малый Государственный герб Украины, надпись полукругом Национальный банк Украины; в центре стилизованную композицию: на сцене, увенчанной символом театра – масками комедии и трагедии, изображен фрагмент спектакля, с рампы свисает картуш с надписями «Хазяин», «Сто тысяч» как символ бесконечного таланта И. Карпенко-Карого; внизу – номинал 2 грн, год чеканки монеты – 2015 (справа) и логотип Монетного двора Национального банка Украины (слева).

На реверсе монеты изображена композиция, символизирующая режиссерский и актерский таланты И. Карпенко-Карого: он – кукловод с куклами своих героев, справа – его семейный хутор; вверху полукругом надпись Иван Карпенко-Карый, годы жизни 1845–1907 (слева).

Также с 15 сентября 2015 г. НБУ вводит в обращение монету (нейзильбер, серебро), посвященную одному из старейших высших учебных заведений Украины, основанному в 1615 г., такому как Киевская братская школа.

За свою вековую историю академия и ее выпускники играли определяющую роль на многих этапах исторического развития Украины.

На аверсе монеты размещены: вверху – малый Государственный герб Украины, справа от которого: надпись Украина и год чеканки – 2015; в центре на зеркальном фоне – герб Киево-Могилянской академии, обрамленный лентой с девизом университета латыни: *Tempus fugit, Academia sempiterna* («Время течет – академия вечная») под гербом – номинал 2 грн; слева над лентой – логотип Монетного двора Национального банка Украины.

На реверсе монеты на фоне староакадемического (Мазепинского) корпуса изображен фрагмент гравюры – три студента со свитками в руках и размещены надписи: Киево-Могилянская академия (вверху по кругу), 400 лет (над зданием), внизу на фоне стилизованного барочного орнамента – Национальный / университет (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/358673/nbu-vvodit-v-obrashhenie-novye-pamyatnye-monety>). – 2015. – 14.09).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Объем производства сельскохозяйственной продукции в Украине в январе – августе 2015 г. по сравнению с аналогичным периодом прошлого года сократился на 5,8 %, сообщила Государственная служба статистики Украины.

Согласно сообщению, падение производства в сельхозпредприятиях и домохозяйствах населения за отчетный период составило 4,4 и 7,1 % соответственно.

В то же время в августе 2015 г., по информации Госстата, объем производства сельхозпродукции упал на 11,1 % по сравнению с августом прошлого года. По сравнению с июлем текущего года сельхозпроизводство сократилось на 26,3 %.

В Госстате отметили, что приведенные данные не учитывают информацию с временно оккупированной территории Автономной Республики Крым, Севастополя и части зоны проведения антитеррористической операции на Востоке Украины.

Напомним, по данным Госстата, рост сельхозпроизводства в Украине в 2014 г. составил 2,8 %. Объемы производства в агропредприятиях в прошлом году возросли по сравнению с 2013 г. на 4,1 %, в домохозяйствах – на 1,2 % (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/358600/spad-selhozproduktstva-v-ukraine-sostavil-5-8>). – 2015. – 14.09).

***

По итогам торгов 14 сентября 2015 г. основной фондовый индекс Shanghai Composite снизился на 2,67 %, что является худшим результатом с 25 августа, когда он рухнул сразу на 7,63 %.

Еще более серьезную динамику на понижение продемонстрировал SZSE Component – основной индекс Шэньчжэньской биржи, где торгуются акции большинства крупнейших госкомпаний.

По итогам торгов 14 сентября 2015 г. индекс, при расчете которого учитывается стоимость бумаг 40 наиболее ликвидных и крупных компаний на бирже, упала сразу на 6,65 %. Этот результат также оказался худшим с 25 августа (–7,02 %).

Высокотехнологичный индекс ChiNext, отражающий динамику стоимости акций хай-тек-компаний и интернет-стартапов, по итогам торгов рухнул сразу на 7,49 %, что опять-таки стало худшим за сентябрь результатом.

Из более чем тысячи компании, чьи бумаги торгуются на Шанхайской фондовой бирже, ростом котировок отметились только 73, среди которых оказались Bank of China и Торгово-промышленный банк Китая (Industrial and Commercial Bank of China, ICBC).

Финансовый сектор вообще оказался единственным, где по итогам торгов 14 сентября был зафиксирован прирост (1,52 %). В то же время индекс, отражающий динамику акций IT-компаний, чьи бумаги торгуются на Шанхайской бирже, упал сразу на 6,85 %.

За лето индекс Shanghai Composite упал относительно июньского максимума на 39 %, в том числе на 20 % за последние две недели августа. При этом за три месяца китайское правительство потратило на поддержку фондового рынка 1,5 трлн юаней (236 млрд дол.). Только за август расходы составили почти 600 млрд юаней (более 94 млрд дол.).

Общая сумма потраченных средств эквивалентна 9,2 % от совокупной стоимости акций, находящихся в Китае в свободном обращении, написали аналитики Goldman Sachs в отчете, датированном понедельником, 7 сентября.

На фоне падения фондового рынка Китай девальвировал на 3 % национальную валюту. Чтобы уберечь юань от дальнейшего падения, Центральному банку страны пришлось продавать доллары.

Из опубликованных в понедельник, 8 сентября, данных Народного банка Китая следует, что за август его международные резервы сократились на рекордную величину – почти на 94 млрд дол. (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/358704/torgi-na-kitajskih-birzhah-zakrylis-silnym-padeniem>). – 2015. – 14.09).

***

В банках и обменниках Алматы курс доллара обновил собственный рекорд, достигнув в среднем 281–284 тенге.

Между тем, на Казахстанской фондовой бирже (KASE) средневзвешенный курс тенге к доллару США по итогам состоявшихся в понедельник, 14 сентября, утренних торгов составил 273,55 тенге/дол. Относительно утренней торговой сессии курс доллара возрос на 21,41 тенге.

Всю прошлую неделю курс оставался сравнительно стабильным. Американская валюта стоила в пределах 242 тенге. Именно такое соотношение Национальный банк Казахстана считает наиболее оптимальным. Вмешиваться и регулировать ценовой коридор профильное ведомство теперь не может – стоимость тенге определяется целым рядом внешнеэкономических факторов.

Напомним, Казахстан с первой половины дня 20 августа 2015 г. перешел к свободно плавающему курсу национальной валюты. Теперь ее стоимость определяет рынок – результаты торгов на фондовой бирже KASE. По ним казахстанские банки устанавливают курс доллара к тенге. При этом сохранены ограничения: разница между покупкой и продажей валюты в обменных пунктах все равно не должна превышать 2 тенге, также показатель по итогам в последний рабочий день будет распространяться и на выходные (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/358658/v-kazahstane-kurs-natsvalyuty-ustanovil-novyj-antirekord>)). – 2015. – 14.09).

***

Запуск в работу газопровода «Турецкий поток», первоначально запланированный на конец 2016 г., откладывается на более поздний срок. Об этом сообщил зампред правления российского «Газпрома» А. Медведев.

«Из-за того, что укладка (трубопровода. – Прим. ред.) не началась как планировалось, то теперь речь идет уже не о декабре 2016 г.», – сказал А. Медведев, отвечая на вопрос о возможном переносе срока запуска газопровода «Турецкий поток».

Отвечая на вопрос о поиске трубоукладчика, он отметил: «Суда-трубоукладчики для таких проектов ограничены. Вступая в такие проекты, как “Турецкий поток” и “Северный поток- 2”, мы отлично знаем всю картину: где есть такие суда, какой у них график использования, когда их можно законтрактовать... Говоря о переносе ввода в строй первой нитки, мы как раз исходим из того, кто сможет положить трубы».

Напомним, Россия и Турция до сих пор не могут подписать межправсоглашение по строительству газопровода «Турецкий поток». Изначально предполагалось, что документ будет подписываться для четырех ниток газопровода общей мощностью 63 млрд куб. м, однако позже в прессе появилась информация, что стороны сначала договорятся только об одной нитке для турецкого рынка мощностью 15,75 млрд.

Министр энергетики РФ А. Новак в кулуарах Восточного экономического форума сообщил, что не ожидает подписания межправительственного соглашения по проекту строительства газопровода «Турецкий поток» властями Турции до формирования нового состава правительства.

Президент Турции Т. Эрдоган 28 августа утвердил состав временного правительства страны, которое будет действовать до досрочных выборов в парламент, намеченных на 1 ноября (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/358684/gazprom-otlozhl-zapusk-gazoprovoda-v-obhod-ukrainy>)). – 2015. – 14.09).

***

Иран закладывает в проект бюджета на следующий финансовый год, который завершится в марте 2017 г., прогноз по средней цене на нефть в 42–50 дол. за 1 баррель, ожидая, что нефтяные котировки останутся в текущем диапазоне в ближайшее время, сообщил пресс-секретарь иранского правительства Мохаммад Бакер Нобахт.

«В рамках консультаций с министерством нефти обсуждались три варианта цен – 42, 45 и 50 дол. (за баррель. – Прим. ред.), которые позволят заработать 68 трлн туманов (около 22,5 млрд дол.)», – цитирует агентство Shana слова пресс-секретаря иранского правительства. Финансовый год в Иране начинается 21 марта.

Как сообщает агентство, в настоящее время Тегеран в сотрудничестве с другими государствами-членами ОПЕК ищет решение для балансировки нефтяного рынка и возвращения цены на нефть к 70–80 дол. за 1 баррель. По словам министра нефти Ирана Биждана Намдара Зангене, такой уровень цен будет справедливым, и большинство членов ОПЕК согласны с этим.

«Хотя цены на нефть упали, мы надеемся, что благодаря финансовым активам, которые будут разблокированы, покупательная способность сможет вырасти... Из 100 млрд дол., которые будут разблокированы в связи с ядерным соглашением, около 6 млрд принадлежат правительству, 23 млрд – валютные активы ЦБ, а остальные пойдут в национальный резервный фонд», – сказал Мохаммад Бакер Нобахт (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/358683/iran-zalozhil-v-proekt-byudzheta-neft-po-42-50>)). – 2015. – 14.09).

***

Сегодня курс турецкой национальной валюты к доллару обновил исторический минимум и достиг отметки в 3,07 турецкие лиры за 1 дол. Об этом свидетельствуют данные Стамбульской фондовой биржи.

Эксперты объясняют падение лиры политической нестабильностью в Турции в преддверии досрочных парламентских выборов 1 ноября и связанными с этим опасениями инвесторов.

Правящая в Турции Партия справедливости и развития (ПСР) победила на выборах 7 июня, но впервые с 2002 г. потеряла парламентское большинство и не смогла в одиночку сформировать правительство. Президент Турции Т. Эрдоган поручил премьер-министру (лидеру ПСР) А. Давутоглу сформировать Кабинет министров. Премьер провел коалиционные переговоры с лидерами трех других парламентских партий, но они не принесли результата. После этого президент Турции объявил о

досрочных выборах в парламент и утвердил состав временного правительства, которое будет действовать до выборов (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/358705/turetskaya-lira-rekordno-upala-k-dollaru>). – 2015. – 14.09).